Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 29. februarja 2016*

„Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Storitve mednarodne zračne špedicije — Sklep o ugotovitvi kršitve člena 101 PDEU — Določanje cen — Dodatne dajatve in mehanizmi za določanje cen, ki vplivajo na končno ceno — Dokazi, vsebovani v prošnji za imuniteto — Varstvo zaupnosti komunikacije med odvetniki in strankami — Poklicni standardi v zvezi z obveznostjo lojalnosti in prepovedjo dvojnega zastopanja — Fiduciarne obveznosti — Vpliv na trgovino med državami članicami — Odgovornost za kršitveno ravnanje — Izbira družb — Globe — Sorazmernost — Teža kršitve — Olajševalne okoliščine — Enako obravnavanje — Sodelovanje — Poravnava — Smernice o načinu določanja glob iz leta 2006“

V zadevi T-265/12,

Schenker Ltd s sedežem v Felthamu (Združeno kraljestvo), ki jo zastopajo F. Montag, B. Kacholdt, F. Hoseinian, odvetniki, D. Colgan in T. Morgan, solicitors,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki so jo najprej zastopali A. Dawes in N. von Lingen, nato A. Dawes in G. Meessen, agenta, skupaj z B. Kennellyjem in H. Musso, barristers,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2012) 1959 final z dne 28. marca 2012 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 [PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39.462 – Špedicija) v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, in prošnje za spremembo globe, ki ji je bila naložena s tem sklepom,

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi G. Berardis, predsednik, O. Czúcz (poročevalec) in A. Popescu, sodnika,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. septembra 2014

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

Dejansko stanje in izpodbijani sklep

1 Evropska komisija je s Sklepom C(2012) 1959 final z dne 28. marca 2012 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 [PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39462 – Špedicija) (v nadaljevanju: izpodbijani sklep) ugotovila, da so družbe, dejavne v sektorju storitev mednarodne zračne špedicije, med letoma 2002 in 2007 sodelovale pri različnih sporazumih in usklajenih ravnanjih v sektorju storitev mednarodne zračne špedicije, zaradi česar je prišlo do štirih različnih kršitev člena 101(1) PDEU in člena 53(1) Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP).

2 Tožeča stranka, Schenker Ltd, je v lasti Deutsche Bahn AG (v nadaljevanju: DB), delniške družbe nemškega prava, ki je v celoti v lasti Zvezne republike Nemčije. DB je krovna družba skupine družb (v nadaljevanju: skupina DB), ki opravlja storitve na področju mobilnosti in logistike po vsem svetu. Skupina DB pod blagovno znamko DB Schenker in zlasti prek skupine družb Schenker, ki zajema več subjektov, med katerimi je tožeča stranka, opravlja zlasti storitve zračne špedicije [*zaupno*].[1] Družba Brink's Company (v nadaljevanju: Brink's) je družbi DB prodala skupino družb, ki jih vodi družba Bax Global Inc., med katerimi je bila med drugim družba Bax Global Ltd (UK). Potem ko so bile njene dejavnosti prenesene na tožečo stranko, je družba Bax Global (UK) prenehala opravljati svoje dejavnosti in prenehala obstajati.

3 Ta zadeva se nanaša le na eno od štirih kršitev, navedenih v točki 1 zgoraj, in sicer na omejevalni sporazum v zvezi z novim izvoznim sistemom (v nadaljevanju: NES). Ne nanaša se na omejevalni sporazum v zvezi z dejavnikom valutnega prilagajanja (v nadaljevanju: CAF), omejevalni sporazum v zvezi s predhodnim sistemom dokazovanja (v nadaljevanju: AMS), niti na omejevalni sporazum v zvezi z dodatnimi dajatvami v glavni sezoni (v nadaljevanju: PSS). V delu, v katerem je Komisija z izpodbijanim sklepom sankcionirala druge družbe skupine DB zaradi njihovega sodelovanja pri omejevalnih sporazumih v zvezi z CAF, AMS in PSS, so te družbe vložile ločeno tožbo, ki je predmet zadeve T-267/12.

4 Omejevalni sporazumi, navedeni v točki 3 zgoraj, se nanašajo na trg storitev mednarodne zračne špedicije. V skladu z opisom tega sektorja, ki ga je Komisija podala v točkah od 3 do 71 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je mogoče storitve špedicije opredeliti kot organizacijo prevoza blaga – kar lahko vključuje tudi dejavnosti, kot so carinjenje, skladiščenje ali storitve pomoči na tleh – v imenu strank glede na njihove potrebe. Špedicijske storitve so razdeljene na notranje špedicijske storitve in mednarodne špedicijske storitve ter na zračne, kopenske in pomorske špedicijske storitve (točka 3 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

5 Opis omejevalnega sporazuma v zvezi z NES, ki ga je Komisija podala v točkah od 92 do 114 obrazložitve izpodbijanega sklepa je mogoče povzeti tako: NES je sistem predhodnih kontrol za izvoz izdelkov iz Združenega kraljestva v države zunaj EGP, ki so ga organi Združenega kraljestva uvedli leta 2002. Skupina špediterjev se je na sestanku dogovorila o uvedbi dodatne dajatve za deklaracije NES, o stopnji in časovnem razporedu uvedbe dodatne dajatve. Po tem sestanku so si ti špediterji izmenjali več elektronskih sporočil, da bi spremljali izvajanje omejevalnega sporazuma. Protikonkurenčni stiki so trajali od 1. oktobra 2002 do 10. marca 2003.

6 Razprave o omejevalnem sporazumu v zvezi z AMS in spremljanje izvajanja so potekali zlasti v okviru združenja Freight Forward International (pred 1. januarjem 2004 imenovanega Freight Forward Europe, v nadaljevanju: združenje FFI).

1 — Prikriti zaupni podatki.

7 Iz točke 72 obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je Komisija začela preiskavo po tem, ko je družba Deutsche Post AG (v nadaljevanju: DP) vložila prošnjo za imuniteto na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah (UL 2006, C 298, str. 17, v nadaljevanju: Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006). Družba DP je svojo prošnjo za imuniteto dopolnila z deklaracijami in listinskimi dokazi. Komisija je z dopisom z dne 24. septembra 2007 družbi DP odobrila pogojno imuniteto za domnevni omejevalni sporazum med zasebnimi ponudniki mednarodnih špedicijskih storitev, ki se nanaša na določanje ali prenos različnih pristojbin in dodatnih dajatev.

8 Komisija je med 10. in 12. oktobrom 2007 opravila nenapovedane inšpekcijske preglede.

9 [*zaupno*] Družba DB in njene hčerinske družbe so vložile prošnjo za imuniteto oziroma, če z njo ne bi uspele, prošnjo za znižanje globe na podlagi prizanesljivosti (točka 76 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

10 Komisija je 5. februarja 2010 tožeči stranki poslala obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ta pa je nanj odgovorila (točki 87 in 89 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

11 Komisija je med 6. in 9. julijem 2010 opravila zaslišanje, na katerem je sodelovala tožeča stranka (točka 89 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

12 Komisija je ob upoštevanju dokazov, ki jih je imela na voljo, v izpodbijanem sklepu ugotovila, da je bila tožeča stranka kot gospodarska naslednica družbe Bax Global (UK) odgovorna za sodelovanje zadnjenavedene pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES.

13 Komisija je v členu 1(1)(a) izpodbijanega sklepa ugotovila, da je tožeča stranka glede omejevalnega sporazuma v zvezi z NES kot gospodarska naslednica družbe Bax Global (UK) s tem, da je od 1. oktobra 2002 do 10. marca 2003 sodelovala pri enotni in trajajoči kršitvi v sektorju storitev zračne špedicije storitev na ozemlju Združenega kraljestva, ki je obsegala določanje cen in drugih poslovnih pogojev, kršila člen 101 PDEU in člen 53 Sporazuma EGP. Člen 2(1)(a) izpodbijanega sklepa določa, da se za to kršitev tožeči stranki naloži globa v znesku 3.673.000,00 EUR. Tožeči stranki za njeno sodelovanje s Komisijo ni bilo odobreno znižanje zneska globe.

14 Iz točke 856 obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je bil znesek naložene globe izračunan na podlagi Smernic o načinu določanja glob v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe (ES) št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: Smernice iz leta 2006).

Postopek pred Splošnim sodiščem in predlogi strank

15 Tožeča stranka je 12. junija 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

16 Splošno sodišče (deveti senat) je na predlog sodnika poročevalca odločilo, da bo izvedlo ustni postopek, in je v okviru ukrepov procesnega vodstva, ki so določeni v členu 64 njegovega poslovnika z dne 2. maja 1991, strankama pisno postavilo vprašanja in ju pozvalo, naj nanje odgovorita. Stranki sta se na to zahtevo odzvali v za to določenem roku.

17 Tožeča stranka je z dopisom z dne 5. septembra 2014 podala stališča o poročilu za obravnavo.

18 Stranki sta podali ustne navedbe in odgovore na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi 24. septembra 2014.

19 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— člen 1(1)(a) izpodbijanega sklepa razglasi za ničen;

— znesek globe, določene v členu 2(1)(a) izpodbijanega sklepa v celoti razglasi za ničen ali, podredno, ga zniža;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

20 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— tožbo zavrne;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

21 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja sedem tožbenih razlogov.

22 Prvi tožbeni razlog se nanaša na eni strani na kršitev členov 4, 7 in 27(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 PDEU] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205), pravice do obrambe ter pravice do poštenega sojenja in na drugi strani na kršitev načela dobrega upravljanja. Tožeča stranka v bistvu trdi, da so bile informacije in dokazi, vsebovani v prošnji družbe DP za imuniteto, nedopustni.

23 Tožeča stranka z drugim tožbenim razlogom navaja, da Komisija ni bila pristojna za sprejetje sklepa o omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, saj je bil ta omejevalni sporazum izvzet iz uporabe konkurenčnega prava Evropske unije na podlagi člena 1 Uredbe Sveta št. 141 o izvzetju prevoza iz uporabe Uredbe Sveta št. 17 (UL 1962, 124, str. 2751).

24 Tožeča stranka v okviru tretjega tožbenega razloga zatrjuje, da je Komisija s tem, da je ugotovila, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko znatno vplival na trgovino med državami članicami, kršila člen 101(1) PDEU, člena 4 in 7 Uredbe št. 1/2003 ter načelo dobrega upravljanja in ni spoštovala Smernic o konceptu vpliva na trgovino iz členov [101 PDEU] in [102 PDEU] (UL 2004, C 101 str. 81, v nadaljevanju: Smernice iz leta 2004).

25 Četrti tožbeni razlog se nanaša na kršitev členov 101(1) PDEU in 296 PDEU, člena 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, členov 4, 7 in 23(2) Uredbe št. 1/2003 ter načel osebne odgovornosti in dobrega upravljanja, ker je bilo ugotovljeno, da je samo tožeča stranka odgovorna za ravnanje družbe Bax Global (UK).

26 Tožeča stranka s petim tožbenim razlogom, prvič, zatrjuje, da je Komisija s tem, da je določila znesek globe na podlagi prometa, ki je presegel najvišji teoretični znesek, ki bi lahko bil ustvarjen z omejevalnim sporazumom v zvezi z NES, kršila člen 23(2) in (3) Uredbe št. 1/2003, načelo sorazmernosti, načelo ustreznosti kazni za kršitev, načelo *nulla poena sine culpa* in načelo dobrega upravljanja, ni spoštovala Smernic iz leta 2006 in je storila napako pri presoji. Drugič, zatrjuje, da je Komisija kršila člen 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003 in pravico do obrambe.

27 Tožeča stranka s šestim tožbenim razlogom zatrjuje, da je Komisija pri ocenjevanju prošenj za imuniteto in znižanje zneska globe kršila člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 ter načelo enakega obravnavanja, ni spoštovala Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 in je storila napako pri presoji.

28 Sedmi tožbeni razlog se nanaša na to, da je Komisija kršila člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 in načelo enakega obravnavanja ter storila napako pri presoji, ker je zavrnila začetek pogovorov o poravnavi v skladu z Obvestilom Komisije o vodenju postopkov poravnave za sprejetje odločb v skladu s členoma 7 in 23 Uredbe št. 1/2003 v kartelnih zadevah (UL 2008, C 167, str. 1, v nadaljevanju: Obvestilo Komisije o vodenju postopkov poravnave).

29 Tožeča stranka v svojih pisnih vlogah pojasnjuje, da so prvi štirje tožbeni razlogi podani v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 1(1)(a) izpodbijanega sklepa in se „zato“ nanašajo tudi na razglasitev ničnosti člena 2(1)(a) izpodbijanega sklepa. Peti, šesti in sedmi tožbeni razlog in, podredno, četrti tožbeni razlog so podani v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2(1)(a) izpodbijanega sklepa.

30 Tožeča stranka Splošnemu sodišču prav tako predlaga, da uporabi svojo neomejeno pristojnost, saj so bili peti, šesti in sedmi tožbeni razlog izrecno podani v utemeljitev tega predloga. Poleg tega v okviru četrtega tožbenega razloga tožeča stranka predlaga, naj Splošno sodišče pri izvajanju svoje neomejene pristojnosti znesek globe zniža.

31 V zvezi s tem je treba spomniti, da je nadzor zakonitosti odločb, ki jih sprejme Komisija, dopolnjen z neomejeno pristojnostjo, ki je v skladu s členom 261 PDEU sodišču Unije podeljena na podlagi člena 31 Uredbe št. 1/2003.

32 Ta pristojnost sodišču omogoča, da preseže zgolj nadzor zakonitosti sankcije in presojo Komisije nadomesti z lastno ter tako odpravi, zniža ali zviša znesek naložene globe ali periodične denarne kazni. Kadar so preudarki, na katere se je oprla Komisija, da bi določila znesek naložene globe ali periodične denarne kazni, nezakoniti, vendar je treba njun končni znesek šteti za ustrezen, je mogoče na podlagi neomejene pristojnosti sodišča znesek globe ohraniti.

33 Zato mora Splošno sodišče v okviru svoje neomejene sodne pristojnosti na dan sprejetja odločbe presoditi, ali je bila tožeči stranki naložena globa, katere višina pravilno odraža težo in trajanje zadevne kršitve (glej v tem smislu sodbo z dne 27. septembra 2012, Shell Petroleum in drugi/Komisija, T-343/06, ZOdl., EU:T:2012:478, točka 117 in navedena sodna praksa).

34 Vendar je treba poudariti, da izvajanje neomejene pristojnosti ne pomeni isto kot nadzor po uradni dolžnosti, in spomniti, da je postopek pred sodišči Unije kontradiktoren (sodba z dne 8. decembra 2011, KME Germany in drugi/Komisija, C-389/10 P, ZOdl., EU:C:2011:816, točka 131).

1. *Prvi tožbeni razlog: kršitev členov 4, 7 in 27(2) Uredbe št. 1/2003, pravice do obrambe ter pravice do poštenega sojenja na eni strani in kršitev načela dobrega upravljanja na drugi*

35 Ta tožbeni razlog se nanaša na ugotovitev Komisije iz točke 658 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je bila upravičena uporabiti informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto.

36 Razdeljen je na dva dela. Prvič, tožeča stranka zatrjuje, da je Komisija s tem, da je uporabila informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto, kršila člene 4, 7 in 27(2) Uredbe št. 1/2003, pravico do obrambe ter pravico do poštenega sojenja. Drugič, zatrjuje, da je Komisija, ker ni ustrezno upoštevala trditev, ki jih je navedla v upravnem postopku, kršila načelo dobrega upravljanja.

Prvi del: kršitev členov 4, 7 in 27(2) Uredbe št. 1/2003 ter pravice do obrambe in pravice do poštenega sojenja

37 Tožeča stranka navaja, da je Komisija s tem, da je uporabila informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto, kršila člene 4, 7 in 27(2) Uredbe št. 1/2003, pravico do obrambe ter pravico do poštenega sojenja, ki jo priznava pravo Unije in je določena v členih 47 in 48(2) Listine o temeljnih pravicah ter členu 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu.

38 Po mnenju tožeče stranke naj v obravnavani zadevi Komisija ne bi bila upravičena uporabiti informacij in dokazov, vsebovanih v prošnji družbe DP za imuniteto, morala bi končati preiskavo ali vsaj teh informacij in dokazov ne upoštevati. Prvič, odvetniška družba C., ki je družbi DP svetovala glede priprave in vložitve navedene prošnje, naj bi kršila poslovno skrivnost in prepoved dvojnega zastopanja oziroma načelo lojalnosti v zvezi z nekdanjimi strankami. Tožeča stranka meni, da je imela ta odvetniška družba dvojno vlogo. Na eni strani naj bi bila pravna svetovalka združenja FFI in njegovih posameznih članic, med katerimi je tožeča stranka. Na drugi strani naj bi navedena odvetniška družba hkrati ali vsaj kmalu po končanju tega razmerja, vendar ko so zanjo še vedno veljale zakonske obveznosti na podlagi njenega statusa pravne svetovalke združenja FFI in njenih posameznih članic, družbi DP vsaj od 27. julija 2006 pomagala zbirati, sestavljati, analizirati in predložiti informacije o domnevnih kršitvah pravil Unije o konkurenci več organom, pristojnim za konkurenco, vključno Komisiji. Drugič, družba DP naj bi kršila svoje fiduciarne obveznosti kot predsednica in sekretarka združenja FFI. Razlog, zaradi katerega naj bi se ta družba odločila, da ji bo svetovala odvetniška družba C., naj bi bil nedvomno ta, da naj bi želela izkoristiti posebna razmerja, ki povezujejo to odvetniško družbo in združenje FFI, in zaupne informacije, ki naj bi jih ta družba imela. Ker so bila ravnanja, povezana z AMS, v katera so bili vpleteni člani združenja FFI, na eni strani, in z NES, na drugi strani, tesno povezana, naj Komisija ne bi bila upravičena uporabljati informacij in dokazov, zajetih v prošnji družbe DP za imuniteto v delu, v katerem se nanaša na omejevalni sporazum v zvezi z NES.

39 Komisija te trditve izpodbija. Podrobneje, zatrjuje, da gre v delu, v katerem tožeča stranka v repliki navaja, da je v skladu s pravom Unije odvetniku prepovedano, da uporablja znanja in informacije, pridobljene pri stranki, v škodo zadnjenavedene, za nov tožbeni razlog, ki ga je treba šteti za nedopusten.

40 V zvezi s tem je treba spomniti, da v pravu Unije velja načelo proste presoje dokazov (sodba z dne 8. julija 2004, Dalmine/Komisija, T-50/00, ZOdl., EU:T:2004:220, točka 72).

41 Načeloma nobena določba ali splošno načelo prava Unije Komisiji ne prepoveduje, da bi proti podjetju uporabila izjave drugih inkriminiranih podjetij. Če namreč ne bi bilo tako, bi bilo dokazno breme, ki ga ima Komisija za ravnanja, ki so v nasprotju s členoma 101 PDEU in 102 PDEU, nevzdržno in nezdružljivo z nalogo nadzora nad pravilno uporabo teh določb, ki jo ima Komisija na podlagi Pogodbe DEU (sodba z dne 8. julija 2004, JFE Engineering in drugi/Komisija, T-67/00, T-68/00, T-71/00 in T-78/00, ZOdl., EU:T:2004:221, točka 192).

42 Vendar morajo biti pooblastila, ki jih ima Komisija v fazi pred preiskavo in fazi pridobivanja informacij, usklajena s spoštovanjem temeljnih pravic in splošnih načel prava Unije, ki veljajo v vseh postopkih uporabe pravil Unije o konkurenci.

43 Očitke, ki se nanašajo, prvič, na kršitev poslovne skrivnosti, drugič, na prepoved dvojnega zastopanja, in tretjič, na fiduciarne obveznosti družbe DP, je treba preučiti ob upoštevanju te sodne prakse in teh načel.

Očitek, ki se nanaša na kršitev poslovne skrivnosti

44 Tožeča stranka zatrjuje, da so informacije in dokazi, vsebovani v prošnji družbe DP za imuniteto, nedopustni in jih Komisija ne bi smela upoštevati, ker je odvetniška družba C. kršila poslovno skrivnost.

45 V zvezi s tem je treba spomniti, da je zaupnost komunikacije med odvetniki in strankami varovana na ravni Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 1982, AM & S Europe/Komisija, 155/79, Recueil, EU:C:1982:157, točke od 18 do 28).

46 Tako je glede preiskovalnih ukrepov Komisije, ki se nanašajo na komunikacijo med odvetniki in strankami, iz ustaljene sodne prakse razvidno, da varstvo zaupnosti nasprotuje temu, da se Komisija seznani z vsebino take komunikacije. Poleg tega, če bi se seznanila z njihovo vsebino, varstvo njihove zaupnosti nasprotuje temu, da svoj sklep o naložitvi globe za kršitev konkurenčnega prava Unije utemelji na tej komunikaciji (glej v tem smislu sodbo z dne 17. septembra 2007, Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals/Komisija, T-125/03 in T-253/03, ZOdl., EU:T:2007:287, točke od 86 do 88 in navedena sodna praksa).

47 Tožeča stranka v obravnavani zadevi zatrjuje, da varstvo zaupnosti komunikacije med odvetniki in strankami nasprotuje tudi temu, da bi Komisija uporabila informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto. Ker bi zaupnost komunikacije med odvetniki in strankami morala zadnjenavedenim omogočiti, da svojim odvetnikom iskreno zaupajo, brez strahu, da bo njihova komunikacija, s katero bi jim bila lahko storjena škoda, pozneje razkrita, bi morala biti navedena komunikacija varovana ne le glede preiskovalnih ukrepov Komisije, ampak tudi glede razkritja s strani odvetnika, ki bi kršil poslovno skrivnost.

48 V zvezi s tem zadostuje navesti, da je iz točke 658 obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da so bile vse informacije in dokazi, ki jih je družba DP predložila v prošnji za imuniteto, na voljo vsem članom združenja FFI. Zato so bili v skladu z ugotovitvami Komisije, informacije in dokazi, vsebovani v prošnji družbe DP za imuniteto, zadnjenavedeni na voljo ne glede na to, ali je odvetniška družba C. kršila načelo poslovne skrivnosti.

49 Tožeča stranka z nobeno trditvijo ne izpodbija te ugotovitve. Ugotoviti je namreč treba, da čeprav je bilo podjetje, ki je lastnik tožeče stranke, član združenja FFI in je bilo torej pristojno nadzorovati, ali je ta ugotovitev Komisije utemeljena, tožeča stranka ni opredelila nobenega elementa v prošnji družbe DP za imuniteto, ki bi ga odvetniška družba C. razkrila v nasprotju z načelom poslovne skrivnosti, ampak je zgolj navedla, da je bil razlog, zaradi katerega se je družba DP odločila, da ji bo glede priprave njene prošnje za imuniteto svetovala odvetniška družba C., nič drugega kot to, da „izkoristi posebne okoliščine“ v zvezi s prejšnjo povezavo med to odvetniško družbo ter združenjem FFI in njenimi člani.

50 Zato je treba zavrniti očitek, ki se nanaša na kršitev poslovne skrivnosti, ne da bi bilo treba odločiti o vprašanju, ali varstvo zaupnosti komunikacije med odvetniki in strankami nasprotuje temu, da Komisija uporabi dokumente, ki ji jih je predložilo podjetje po tem, ko jih je temu podjetju v nasprotju z načelom poslovne skrivnosti razkril odvetnik.

Očitek, ki se nanaša na kršitev prepovedi dvojnega zastopanja in načela lojalnosti

51 Tožeča stranka trdi, da so bili dokazi, vsebovani v prošnji družbe DP za imuniteto, nedopustni, ker je odvetniška družba C. s tem, da je družbi DP svetovala glede priprav in vložitve njene prošnje za imuniteto, kršila prepoved dvojnega zastopanja in načelo lojalnosti, določeno v Listini temeljnih načel evropskih odvetnikov in kodeksu poklicne etike evropskih odvetnikov Sveta odvetniških združenj Evrope.

52 V zvezi s tem je treba, prvič, navesti, da v pravu Unije ni določb, ki bi določale, da Komisija ni upravičena uporabljati informacije in dokaze, ki ji jih je predložilo podjetje v prošnji za imuniteto, kadar je odvetnik, ki je tej družbi svetoval, kršil prepoved dvojnega zastopanja ali obveznost lojalnosti glede prejšnjih strank.

53 Drugič, ker mora Komisija temeljne pravice in splošna načela prava Unije spoštovati tudi v predhodni fazi preiskave in pridobivanja informacij (glej točko 42 zgoraj), je treba preučiti, ali je Komisija lahko upravičeno uporabila informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto.

54 Na začetku je treba v zvezi s tem navesti, da je namen prepovedi dvojnega zastopanja in obveznost lojalnosti, na katero se sklicuje tožeča stranka, ne le zagotoviti neodvisnost in lojalnost odvetnikov, ampak tudi zagotoviti, da ne bi bili postavljeni v položaj, v katerem bi zaradi konflikta interesov njihovih različnih strank tvegali, da bi kršili poslovno skrivnost.

55 Čeprav bi predpostavljali, da je treba pravila poklicne etike, na katera se sklicuje tožeča stranka, šteti za izraz skupnih splošnih načel, ki jih je treba v postopku pred Komisijo upoštevati, in da ravnanje odvetniške družbe C. ni bilo v skladu s temi pravili, je treba ugotoviti, da v okoliščinah obravnavane zadeve Komisija, ker je ugotovila, da je bila upravičena uporabiti informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto, ni storila napake.

56 Kot je namreč navedeno v točkah 48 in 49 zgoraj, je bila Komisija v okoliščinah obravnavane zadeve upravičena upoštevati informacije in dokaze, ki so bili vsebovani v navedeni prošnji družbe DP in ki niso bili rezultat kršitve poslovne skrivnosti, ki jo je storila odvetniška družba C. Poleg tega glede priprave in predložitve prošnje za imuniteto družba nima obveznosti, da ji mora svetovati ali jo zastopati odvetnik. Ob upoštevanju teh okoliščin in tudi ob predpostavkah, navedenih v točki 55 zgoraj, je lahko Komisija upravičeno uporabila informacije in dokaze, vsebovane v prošnji družbe DP za imuniteto. V zvezi s tem je treba navesti tudi, da bi lahko bila kakršnakoli kršitev pravil poklicne etike s strani odvetniške družbe C., za katero veljajo ta pravila, sankcionirana na podlagi nacionalnega prava.

57 Zato mora Sodišče zavrniti očitek v zvezi s kršitvijo prepovedi dvojnega zastopanja in načela lojalnosti, ne da bi bilo treba odločiti o vprašanju, ali sta izraz splošnih načel, ki so skupna pravom držav članic in ki jih je treba upoštevati v postopku pred Komisijo, in ali je bilo ravnanje odvetniške družbe C. v skladu s temi načeli.

Očitek, ki se nanaša na kršitev fiduciarnih obveznosti družbe DP

58 Tožeča stranka zatrjuje, da je bila prošnja družbe DP za imuniteto nedopustna, ker je zadnjenavedena kršila svoje fiduciarne obveznosti, ki jih ima na podlagi svojega položaja predsednice in sekretarke združenja FFI.

59 Prvič, očitek tožeče stranke je treba v delu, v katerem se nanaša na odločitev družbe DP, da bo sodelovala s Komisijo, zavrniti. V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da pooblastila, ki jih ima Komisija v fazi pred preiskavo in fazi pridobivanja informacij, podjetjem niso na voljo. To velja še toliko bolj za Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006, ker Komisija s tem obvestilom želi spodbuditi podjetja, da razkrijejo obstoj nezakonitih omejevalnih sporazumov in sodelujejo pri njeni preiskavi s tem, da poročajo o ravnanjih podjetij, ki so v njih sodelovala.

60 Drugič, ta očitek je treba v delu, v katerem se nanaša le na odločitev družbe DP, da ji bo svetovala odvetniška družba C., prav tako zavrniti. Čeprav bi predpostavljali, da je družba DP, ker se je odločila, da ji bo svetovala odvetniška družba C., kršila svoje fiduciarne obveznosti, ob upoštevanju različnih interesov v obravnavani zadevi, to Komisiji ne bi preprečilo, da uporabi informacije in dokaze, vsebovane v njeni prošnji za imuniteto (glej točko 56 zgoraj). V zvezi s tem je treba prav tako

spomniti, da če fiduciarnih obveznosti, na katere se sklicuje tožeča stranka, na podlagi člena 101(2) PDEU ni treba šteti za prepovedane in nične, bi lahko bile kršitve obveznosti, na katere se sklicuje tožeča stranka, vsekakor sankcionirane na podlagi nacionalnega prava.

61 Zato je treba tudi tretji očitek, ki se nanaša na kršitev fiduciarnih obveznosti družbe DP, zavrniti.

62 Prvi del tega razloga je treba zato v celoti zavrniti, ne da bi bilo treba odločati o očitku nedopustnosti, ki ga je navedla Komisija.

Drugi del: kršitev načela dobrega upravljanja

63 Tožeča stranka zatrjuje, da je Komisija s tem, da ni ustrezno upoštevala trditev, ki jih je tožeča stranka navedla v upravnem postopku in ki se nanašajo na kršitev poslovne skrivnosti, prepovedi dvojnega zastopanja, obveznosti lojalnosti in fiduciarne obveznosti, kršila načelo dobrega upravljanja.

64 Komisija te trditve izpodbija.

65 Na začetku je treba spomniti, da Komisija v postopku, katerega namen je naložitev globe podjetjem zaradi kršitve člena 101 PDEU, ne more zgolj preučiti dokazov, ki jih je predložilo podjetje, ampak mora po načelu dobrega upravljanja s sredstvi, ki so ji na voljo, prispevati k razjasnitvi pravno upoštevnega dejanskega stanja (glej v tem smislu sodbo z dne 13. julija 1966, Consten in Grundig/Komisija, 56/64 in 58/64, Recueil, EU:C:1966:41, str. 501).

66 V obravnavani zadevi je Komisija upoštevala trditve, ki se nanašajo na kršitev poslovne skrivnosti. Kot je bilo namreč navedeno v točkah 48 in 49 zgoraj, je Komisija preučila izvor informacij in dokazov, vsebovanih v prošnji družbe DP za imuniteto, in ugotovila, da so bile zadnjenavedeni na voljo, ne glede na kršitev poslovne skrivnosti s strani odvetniške družbe C. Tožeča stranka ni navedla nobene trditve, s katero bi bilo mogoče dokazati, da so bile te ugotovitve Komisije napačne.

67 Poleg tega v zvezi s trditvami, ki se nanašajo na kršitev prepovedi dvojnega zastopanja, obveznosti lojalnosti in fiduciarne obveznosti družbe DP, zadostuje s sklicevanjem na točke od 51 do 61 zgoraj navesti, da v okoliščinah obravnavane zadeve take kršitve, čeprav bi bile dokazane, Komisiji ne bi mogle preprečiti uporabe informacij. Komisiji zato teh trditev ni bilo treba preučiti.

68 Ob upoštevanju zgoraj navedenih ugotovitev je treba tudi drugi del prvega tožbenega razloga in zato prvi tožbeni razlog v celoti zavrniti, ne da bi bilo treba odgovoriti na vprašanje, ali so lahko kršitve, na katere se sklicuje tožeča stranka in ki se nanašajo na omejevalni sporazum v zvezi z AMS, vplivale na zakonitost izpodbijanega sklepa glede omejevalnega sporazuma v zvezi z NES.

2. *Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 1 Uredbe št. 141*

69 Ta tožbeni razlog se nanaša na ugotovitev Komisije iz točk od 644 do 648 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da se je bila upravičena sklicevati na Uredbo št. 1/2003 za sankcioniranje tožeče stranke za sodelovanje družbe Bax Global (UK) pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES. Komisija meni, da ta omejevalni sporazum ni bil izvzet iz področja uporabe Uredbe št. 17, Prve uredbe o izvajanju členov [101 PDEU] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 3) na podlagi izvzetja za zračni promet, določenega v členu 1 Uredbe št. 141. V teh okoliščinah se je Komisija, med drugim, sklicevala na ugotovitev, da so udeleženci omejevalnega sporazuma v zvezi z NES usklajevali svoja ravnanja, da bi zmanjšali elemente negotovosti v zvezi z različnimi sestavnimi deli cene v sektorju špedicije, to pa so torej cene špedicijskih storitev, na katere se nanaša navedeni omejevalni sporazum, in ne cene prevoznih storitev. Čeprav bi imeli špediterji pogodbena razmerja z letalskimi prevozniki, bi bila ta razmerja podlaga za zagotavljanje storitev v zračnem prometu, ne pa za zagotavljanje špedicijskih storitev, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES.

70 Tožeča stranka meni, da so te ugotovitve Komisije napačne. Na podlagi člena 1 Uredbe št. 141 naj zadnjenavedena ne bi bila pristojna za sprejetje sklepa o omejevalnem sporazumu v zvezi z NES.

71 V teh okoliščinah je treba spomniti, da se Uredba št. 1/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 411/2004 z dne 26. februarja 2004 o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 3975/87 in o spremembi Uredbe (EGS) št. 3976/87 in Uredbe (ES) št. 1/2003 v zvezi z zračnimi prevozi med Skupnostjo in tretjimi državami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 8, str. 17), na podlagi katere je Komisija utemeljila izpodbijani sklep, uporablja za zračni prevoz.

72 Vendar so bili na podlagi zakonodaje, ki je veljala pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 1/2003, torej pred 1. majem 2004, omejevalni sporazumi v zvezi z zračnim prevozom med Skupnostjo in tretjimi državami izvzeti iz področja uporabe Uredbe št. 17. Na podlagi besedila člena 1 Uredbe št. 141 se Uredba št. 17 ni uporabljala za omejevalne sporazume v prevoznem sektorju, katerih cilj ali posledica je določanje prevoznih tarif in pogojev, omejevanje ali nadzor ponudbe prevoznih storitev ali razdelitev trgov prevoznih storitev. Res je, da je člen 1 Uredbe Sveta (EGS) št. 3975/87 z dne 14. decembra 1987 o postopku za uporabo pravil o konkurenci za podjetja v sektorju zračnega prevoza (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 262), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2410/92 z dne 23. julija 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 430), določal odstranitev tega izvzetja za zračne prevoze med letališči Skupnosti, ne pa za zračne prevoze med Skupnostjo in tretjimi državami.

73 Tožeča stranka v bistvu zatrjuje, da ker je družba Bax Global (UK) pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES sodelovala pred 1. majem 2004, je bil ta omejevalni sporazum izvzet s področja uporabe Uredbe št. 17 na podlagi člena 1 Uredbe št. 141. Po mnenju tožeče stranke so špedicijske storitve in storitve skladiščenja NES del procesa prevoza in so torej prevozne storitve v smislu navedenega člena. Vsekakor se špedicijske storitve kot celota in podrobneje storitve v zvezi z NES nanašajo neposredno na zračni prevoz. Zato naj je Komisija ne bi smela sankcionirati na podlagi Uredbe št. 1/2003.

74 Sodišče mora najprej preučiti trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na razlago člena 1 Uredbe št. 141, in nato preučiti njene trditve v zvezi z ugotovitvijo Komisije, da se omejevalni sporazum v zvezi z NES ni nanašal na prevozne, ampak na špedicijske storitve.

Razlaga člena 1 Uredbe št. 141

75 Najprej, tožeča stranka zatrjuje, da je namen člena 1 Uredbe št. 141 izključitev področja dejavnosti znotraj prevoznega sektorja, in sicer vseh dejavnosti, ki so del postopka prevoza, ker je lahko pojem industrijskega sektorja večji od zadevnega trga. Med presojo dejavnosti, ki so izvzete na podlagi tega člena, je treba upoštevati naravo gospodarske dejavnosti podjetij. V zvezi s tem ni mogoče nobeno razlikovanje glede različnih ravni dejavnosti podjetja. Tako naj Komisija v primeru družbe Bax Global (UK) ne bi mogla razlikovati med pridobitvijo prostora za tovor pri prevoznikih na eni strani in zagotavljanjem tega prostora naročnikom prevoza na drugi strani. Poleg tega tožeča stranka zatrjuje, da je treba člen 1 Uredbe št. 141 uporabljati za storitve, ki so povezane s prevozom, ker se ta člen sklicuje na „pogoje prevoza“ in da se preambula k navedeni uredbi sklicuje na sporazume, sklepe in usklajena ravnanja, ki se nanašajo neposredno na opravljanje prevoznih storitev.

76 Komisija te trditve izpodbija.

77 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da mora biti za to, da bi bilo ravnanje podjetja izvzeto s področja uporabe Uredbe št. 17 na podlagi člena 1 Uredbe št. 141, njegov cilj ali posledica omejevanje konkurence na trgu prevoza. V skladu s tretjo uvodno izjavo navedene uredbe so na podlagi tega člena izvzeta samo ravnanja, ki se nanašajo neposredno na opravljanje prevoznih storitev.

78 Poleg tega je treba spomniti, da je iz sodne prakse razvidno, da za ravnanje podjetja, ki se ne nanaša na sam zračni prevoz, ampak na njegov nabavni ali prodajni trg, ni mogoče šteti, da se nanaša neposredno na opravljanje prevoznih storitev in torej ni izvzeto na podlagi člena 1 Uredbe št. 141 (glej v tem smislu sodbo z dne 17. decembra 2003, British Airways/Komisija, T-219/99, Recueil, EU:T:2003:343, točki 171 in 172).

79 Ob upoštevanju zgoraj navedenega razlage člena 1 Uredbe št. 141, ki jo je podala tožeča stranka, ni mogoče sprejeti.

80 Razlaga člena 1 Uredbe št. 141, v skladu s katero na podlagi te določbe niso izvzeti le omejevalni sporazumi, ki se nanašajo na storitve v zračnem prometu, ampak so izvzete vse dejavnosti znotraj sektorja zračnega prometa, ni skladno niti z besedilom te določbe, niti s tretjo uvodno izjavo navedene uredbe, niti z zgoraj navedeno sodno prakso, iz katere je razvidno, da se mora omejevalni sporazum nanašati neposredno na opravljanje storitev v zračnem prometu.

81 Dalje, v nasprotju s trditvami tožeče stranke, člen 1 Uredbe št. 141 ne izvzema vseh dejavnosti podjetja zgolj zato, ker se del teh dejavnosti nanaša na storitve v zračnem prometu. Zato, čeprav podjetje povprašuje za prevoznimi storitvami na nabavnem trgu, njegove dejavnosti na prodajnem trgu, ki se ne nanašajo neposredno na prevozne storitve, na podlagi navedenega člena niso izvzete.

82 Poleg tega je treba zavrniti razlago tožeče stranke, da so na podlagi člena 1 Uredbe št. 141 izvzete vse storitve, ki so neposredno povezane s prevoznimi storitvami. Kot je namreč razvidno iz uvodnih izjav, navedenih v točki 80 zgoraj, so na podlagi te določbe izvzeti le omejevalni sporazumi, ki se nanašajo neposredno na prevozne storitve, niso pa izvzeti omejevalni sporazumi, ki se nanašajo na storitve, ki so neposredno povezane s prevoznimi storitvami.

83 Poleg tega, ker tožeča stranka v utemeljitev razlage člena 1 Uredbe št. 141, ki jo predlaga, navaja, da se ta določba sklicuje na „pogoje prevoza“, zadostuje ugotoviti, da ta izraz le pojasnjuje, da niso izvzeti le omejevalni sporazumi, ki se nanašajo na cene prevoznih storitev, ampak tudi omejevalni sporazumi, ki določajo pogoje poslovanja v smislu člena 101(1)(a) PDEU. Vendar v nasprotju s trditvami tožeče stranke iz tega ni mogoče sklepati na to, da so storitve, ki niso prevozne storitve, vendar so neposredno povezane s prevoznimi storitvami, prav tako izvzete iz uporabe Uredbe št. 17.

Storitve, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES

84 Tožeča stranka izpodbija tudi ugotovitev Komisije, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na špedicijske storitve v obliki paketa storitev.

85 V zvezi s tem je Komisija, med drugim, v točkah obrazložitve od 3 do 6, od 64 do 66, 614, od 867 do 872 in od 877 do 879 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da so z gospodarskega vidika špediterji preoblikovali prevozne storitve in druge vhodne storitve v špedicijske storitve, ki ustrezajo posebnemu povpraševanju njihovih strank. Temu povpraševanju naj ne bi zadostile posamezne storitve, ki so sestavni del špedicijskih storitev. Špediterji naj bi svojim strankam ponujali paket storitev, kar naj bi jim omogočalo enostavno odpremo blaga, ne da bi se morali podrobno ukvarjati s podrobnostmi organizacije prevoza. Te storitve naj bi vključevale storitve v zračnem prometu, vendar bi lahko zajemale tudi storitve skladiščenja, pretovarjanja, logistike ali kopenskega prevoza ter carinskih in davčnih postopkov. Če bi bili naročniki prevoza zavezani sami pridobiti posamezne storitve, ki so potrebne za zagotovitev prispetja blaga v namembni kraj, bi morali uskladiti več dejavnosti na lastno odgovornost, in ne bi mogli izkoristiti ekonomije obsega, ki bi jo špediterji lahko dosegli s konsolidacijo blaga njihovih različnih strank. Špediterji pa bi vnaprej financirali ali plačali storitve tretjih oseb, ki bi bile nujne za zagotovitev špedicijskih storitev na debelo, in bi lahko s prerazporejanjem prek konsolidacije blaga njihovih strank v tovor optimalne teže in velikosti izkoristili ekonomijo obsega in te zmogljivosti uporabili učinkoviteje, kot bi jih lahko njihove stranke,

če bi imele namen prevozne storitve v zračnem prometu ali povezane storitve kupiti neposredno pri letalskem prevozniku, družbi za pomoč na tleh ali za skladiščenje. Za stranke špediterjev imajo torej špedicijske storitve večjo vrednost kot njihove vhodne storitve posamezno.

86 Poleg tega je Komisija med drugim v točkah 129, 130, 572, 645, 868, 869 in 872 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da čeprav so se špediterji pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES dogovorili le o dodatnih dajatvah NES, se je ta omejevalni sporazum nanašal na špedicijske storitve. Prvič, v zvezi s tem se je sklicevala na ugotovitev, da je bila dodatna dajatev NES del celotne cene, ki so jo morale stranke plačati za zagotavljanje špedicijskih storitev. Drugič, navedla je, da špediterji, ki so sodelovali pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, niso bili zgolj ponudniki storitev skladiščenja NES, da tretjih strank, ki niso bile špediterji in ki so ponujale posamezne storitve skladiščenja NES, niso šteli za dejanske ali potencialne konkurente, in da teh ponudnikov niso želeli vključiti v omejevalni sporazum v zvezi z NES. Tretjič, Komisija je zatrjevala, da je bilo iz dokazov, ki jih je imela na voljo, razvidno, da bi lahko imel špediter zaradi odločitve, da dejavnikov tveganja in stroškov ne bo prenesel na svoje stranke v obliki dodatne dajatve, konkurenčno prednost na trgu špedicijskih storitev v obliki paketa storitev. Ker so za trg špedicijskih storitev značilne nizke marže, bi lahko bilo celo majhno povečanje cen ali naložitev dodatnih dajatev odločilno pri tem, ali bodo špediterji izgubili svoje stranke, ali bodo ohranili svojo bazo strank in ali bodo v škodo svojih konkurentov pridobili nove poslovne priložnosti.

87 Tožeča stranka meni, da so ti preudarki napačni.

88 Prvič, zatrjuje, da Komisija ni upoštevala dejstva, da so bile prevozne storitve vključene v špedicijske storitve in da so bile z vidika strank špediterjev prevozne storitve zelo pomembne, ker organizacija prevoza kot taka, brez samega prevoza kot takega, ni zadostila njihovemu povpraševanju. Pogodbena obveznost špediterjev do njihovih strank naj bi presegala zgolj samo organizacijo prevoza blaga od vira do namembnega kraja. Z njihovega vidika naj bi bil zadevni proizvod ali zadevna storitev prostor za tovor, ne gleda na to, ali ga ponuja prevoznik ali špediter.

89 Komisija te trditve izpodbija.

90 Ta očitek je treba zavrniti.

91 V zvezi s tem je treba navesti, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni izpodbijala, da so z vidika strank špediterjev prevozne storitve pomemben element špedicijskih storitev. Komisija je zgolj ugotovila, da čeprav špedicijske storitve vključujejo prevozne storitve, jih je treba razlikovati od zadnjenavedenih. Poleg tega v zvezi z delom, v katerem je tožeča stranka navedla, da so z vidika strank špediterjev storitve, ki jih ponujajo špediterji, prostor za tovor, je treba ugotoviti, da gre zgolj za uveljavljan predlog in da tožeča stranka ne navaja nobene trditve v zvezi z dokazom, da so ugotovitve Komisije, navedene v točki 85 zgoraj, da je treba razlikovati med špedicijskimi in prevoznimi storitvami, napačne.

92 Drugič, tožeča stranka zatrjuje, na eni strani, da Komisija ni dovolj upoštevala dejstva, da tožeča stranka pogosto zakupi cela letala, kar ji omogoča, da določi namembni kraj in vozni red prevoznih storitev, in da nosi gospodarsko tveganje, povezano z izkoriščanjem zmogljivosti prostora za tovor, ki je na voljo. Na drugi strani, špediterji pogosto sami opravijo prevozne storitve, bodisi deloma, bodisi v celoti. Čeprav bi se prevoz označil kot „zračni tovorni promet“ za kratke razdalje, bi pogosto sama opravljala take prevoze po kopnem s pomočjo voznega parka tovornih vozil, ki jih ima na voljo.

93 Komisija te trditve izpodbija.

94 Tudi ta očitek je treba zavrniti.

95 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da na podlagi okoliščine, na katero se sklicuje tožeča stranka, da zakupi cela letala in da nosi gospodarsko tveganje, povezano z izkoriščanjem zmogljivosti prostora za tovor, ki je na voljo, ni mogoče šteti, da se njena celotna dejavnost nanaša na prevozne storitve. Če špediterji pridobijo zračne prevozne storitve pri prevoznikih, se njihova dejavnost res nanaša na trg zračnega prevoza. Vendar, kot je navedeno v točki 81 zgoraj, ne zadostuje, da tožeča stranka povprašuje po storitvah na trgu zračnega prevoza, da bi bila njena celotna dejavnost izvzeta iz člena 1 Uredbe št. 141. V skladu z ugotovitvami Komisije, navedenimi v točkah 85 in 86 zgoraj, se torej omejevalni sporazum v zvezi z NES ni nanašal na trg prevoznih storitev, ampak na trg špedicijskih storitev, na katerem špediterji ponujajo storitve svojih strankam in ki je za prevozne storitve nabavni trg. Tožeča stranka nikakor ne izpodbija ugotovitve Komisije iz točke 6 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da večina špediterjev ne opravlja sama storitev zračnega prevoza.

96 Poleg tega dejstvo, da tožeča stranka v okviru zagotavljanja špedicijskih storitev sama zagotavlja nekatere ali vse prevozne storitve po kopnem, ne spremeni dejstva, da vse storitve, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, niso bile prevozne storitve, ampak špedicijske storitve v obliki paketa storitev.

97 Tretjič, tožeča stranka navaja, da se letalske družbe o pogodbah o letalskem prevozu pogajajo neposredno s pomembnimi strankami in da lahko prevozniki sami zakupijo letala pri ponudnikih. Zato naj bi bili špediterji dejansko v neposredni konkurenci z letalskimi družbami.

98 Komisija te trditve izpodbija.

99 V zvezi s tem je treba navesti, da na podlagi teh trditev ni mogoče izpodbijati ugotovitev Komisije, da je treba špedicijske storitve razlikovati od prevoznih storitev, ker v obliki paketa storitev ustrezajo posebnemu povpraševanju strank, z vidika katerih gospodarsko gledano špedicijskih storitev ni mogoče nadomestiti s posameznimi storitvami, iz katerih so sestavljene. Na podlagi dejstva, da se nekatere pomembne stranke prevoznikov o pogodbah o letalskem prevozu pogajajo neposredno s prevozniki, namreč ni mogoče dokazati, da so za večino strank špediterjev iz razlogov, navedenih v točki 85 zgoraj, gospodarsko gledano, posamezne storitve, iz katerih so sestavljene špedicijske storitve, nadomestljive s špedicijskimi storitvami.

100 Poleg tega tožeča stranka ne navaja, zakaj bi bilo mogoče na podlagi dejstva, da prevozniki zakupijo letala, da bi zagotavljali storitve zračnega prevoza, izpodbiti ugotovitev Komisije, da so bile storitve, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, špedicijske storitve, ki jih je treba razlikovati od prevoznih storitev.

101 Ta očitek je torej treba zavrniti.

102 Četrtič, tožeča stranka navaja, da Komisija ni upoštevala dejstva, da blaga ni mogoče prevažati brez deklaracij NES. Komisija naj bi uporabila napačno merilo za ugotovitev, ali obstaja neposredna povezava med špedicijskimi storitvami (v celoti ali zgolj tistimi v zvezi z NES) na eni strani in zračnim prometom na drugi strani. Ker je deklaracija NES prvi pogoj za prevozno dejavnost, bi nepredložitev dokumentov NES ogrozila obstoj zračnega prevoza iz Združenega kraljestva. Povezava z zračnim prevozom naj bi obstajala tudi v zvezi s špedicijskimi storitvami kot celoto.

103 Komisija te trditve izpodbija.

104 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je Komisija v točki 647 obrazložitve izpodbijanega sklepa priznala, da je spoštovanje postopka NES zakonit pogoj za prevoz iz Združenega kraljestva in da bi se zaradi neizpolnjevanja tega postopka lahko ogrozil zračni prevoz blaga. Komisija je torej upoštevala pomen storitev skladiščenja NES za prevozne storitve.

105 Poleg tega je treba navesti, da s trditvami tožeče stranke, ki se nanašajo na povezavo med postopkom NES in prevoznimi storitvami ter povezavo med prevoznimi storitvami in špedicijskimi storitvami, ni mogoče izpodbiti utemeljenosti ugotovitve Komisije. Omejevalni sporazum v zvezi z NES se je namreč nanašal na špedicijske storitve, s členom 1 Uredbe št. 141 pa so bile izvzeti le omejevalni sporazumi, ki se nanašajo neposredno na prevozne storitve (glej točko 82 zgoraj), ne pa omejevalni sporazumi, ki se nanašajo na storitve, povezane s prevoznimi storitvami. Zato na podlagi povezav med postopkom NES in storitvami zračnega prevoza iz Združenega kraljestva in povezav med prevoznimi storitvami in špedicijskimi storitvami ni mogoče izpodbijati ugotovitve Komisije, da omejevalni sporazum v zvezi z NES ni bil izvzet.

106 Ta očitek je treba torej zavrniti, ne da bi bilo treba preučiti, ali so bile dodatne ugotovitve Komisije iz točke 647 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da naj neobstoj špedicijskih storitev ali neizvedba postopka NES ne bi ogrozila obstoja storitev v zračnem prometu kot takih in bi lahko storitev v zvezi s postopkom NES zagotavljali drugi ponudniki kot letalske družbe ali špediterji, upoštevne.

107 Petič, tožeča stranka navaja dejstvo, da se pravila Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) ne uporabljajo le za razmerja med prevozniki in špediterji, ampak tudi za razmerja med špediterji in njihovimi strankami.

108 Komisija te trditve izpodbija.

109 V zvezi s tem zadostuje navesti, da na podlagi področja uporabe pravil IATA ni mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, da je obstajalo posebno povpraševanje po špedicijskih storitvah v obliki paketa storitev, ki jih iz razlogov, navedenih v točki 85 zgoraj, gospodarsko gledano ni mogoče nadomestiti s posameznimi storitvami, iz katerih so špedicijske storitve sestavljene.

110 Zato na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče dokazati, da je Komisija napačno razlagala ali uporabila člen 1 Uredbe št. 141.

111 Zato je treba drugi tožbeni razlog v celoti zavrniti.

3. *Tretji tožbeni razlog: neobstoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami*

112 Ta tožbeni razlog se nanaša na ugotovitve Komisije iz točke 5.2.1.3. izpodbijanega sklepa, da bi lahko omejevalni sporazum v zvezi z NES znatno vplival na blagovno menjavo med državami članicami.

113 Tožeča stranka meni, da te ugotovitve niso skladne s členom 101(1) PDEU ter členoma 4 in 7 Uredbe št. 1/2003 in da Komisija ni spoštovala niti načela dobrega upravljanja niti Smernic iz leta 2004.

114 Trditve, ki jih je tožeča stranka navedla v okviru tega tožbenega razloga, je mogoče razdeliti na dva dela. Prvič, tožeča stranka navaja, da se v nasprotju z ugotovitvami Komisije omejevalni sporazum v zvezi z NES ni nanašal na špedicijske storitve, ampak le na storitve skladiščenja NES. Drugič, zatrjuje, da je bila ugotovitev Komisije, da bi lahko navedeni sporazum znatno vplival na trgovino med državami članicami, napačna, ker so bili učinki tega omejevalnega sporazuma omejeni na Združeno kraljestvo, in sicer na nekatere dele te države članice.

Prvi del: storitve, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES

115 Tožeča stranka izpodbija ugotovitev Komisije v točki 614 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na špedicijske storitve. Meni, da so te ugotovitve napačne. Omejevalni sporazum v zvezi z NES naj bi se nanašal le na storitve skladiščenja NES. Špediterji naj bi

se uskladili le glede zneskov dodatnih dajatev NES, opravljanje storitev skladiščenja NES pa naj bi bila dejavnost, ki je neodvisna od špedicije. Šlo naj bi za samostojno dejavnost, ki se nanaša na posebno ureditev v Združenem kraljestvu in je z vidika konkurenčnega prava torej ločen trg storitev.

116 Prvič, tožeča stranka navaja, da Komisija ni predložila zadostnih dokazov, da bi dokazala, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES vplival na špedicijske storitve kot celoto. Komisija naj bi zgolj navedla, da je bila dodatna dajatev NES vključena v skupni ceni, ki jo plačajo stranke za opravljanje špedicijskih storitev. Torej naj bi obstajale neodvisne tretje stranke, ki niso bili špediterji, ki so ponujale storitve skladiščenja v zvezi z NES. V nasprotju z ugotovitvami Komisije, naj okoliščina, da te tretje osebe v razpravi med špediterji niso bile omenjene, ne bi bila upoštevna.

117 Komisija te trditve izpodbija.

118 Ta očitek je treba zavrniti.

119 V zvezi s tem je treba navesti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke Komisija ni zgolj navedla, da je bila dodatna dajatev NES vključena v skupni ceni, ki jo plačajo stranke za opravljanje špedicijskih storitev.

120 Na eni strani so namreč ugotovitve Komisije, na podlagi katerih je utemeljila svoj sklep, da so špedicijske storitve v obliki paketa storitev trg, ki ga je treba razlikovati od trgov posameznih storitev, iz katerih so sestavljene, že navedene v točki 85 zgoraj.

121 Na drugi strani, kot je bilo že navedeno v točki 86 zgoraj, sklep Komisije, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na špedicijske storitve, ni temeljil le na ugotovitvi, da je bila dodatna dajatev NES del celotne cene, ki so jo morale stranke plačati za zagotavljanje špedicijskih storitev. Kot je namreč ugotovila Komisija, prvič, so bila vsa podjetja, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, špediterji in nobeno podjetje ni bilo zgolj ponudnik storitev skladiščenja NES, drugič, ta podjetja teh ponudnikov niso štela za dejanske ali potencialne konkurente, tretjič, teh ponudnikov niso želela vključiti v omejevalni sporazum v zvezi z NES, in četrtič, zaradi odločitve, da dejavnikov tveganja in stroškov ne bo prevalil na svoje stranke v obliki dodatne dajatve, je lahko imel špediter konkurenčno prednosti na trgu špedicijskih storitev.

122 Zato namen omejevalnega sporazuma v zvezi z NES ni bil omejevanje konkurence glede storitev skladiščenja NES kot posameznih storitev, ampak glede špedicijskih storitev v obliki paketa storitev.

123 Poleg tega je res, da čeprav se domneva, da sta dejstvo, da so tretje osebe, ki niso bili špediterji, ponujale storitve skladiščenja NES, in okoliščina, ki jo navaja tožeča stranka, da do 40 ali celo 50 % carinskih deklaracij v Evropi predloži neposredno prevoznik ali carinski zastopniki, dokazana, je na njuni podlagi mogoče dokazati, da je obstajalo povpraševanje po posameznih storitvah skladiščenja NES. Vendar pa ni mogoče dokazati, da se je zadevni omejevalni sporazum nanašal na te posamezne storitve.

124 Drugič, tožeča stranka navaja, da je obrazložitev izpodbijanega sklepa protislovna. Na eni strani naj bi se Komisija v točki 441 obrazložitve izpodbijanega sklepa v okviru opisa kršitve sklicevala le na ravnanje, ki je neposredno povezano z dodatno dajatvijo NES in naj ne bi navedla nobenega dokaza, ki bi dokazoval, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na druge vidike, na primer na ceno prevoza ali druge pomožne storitve. Na drugi strani naj bi Komisija v točki 872 obrazložitve izpodbijanega sklepa zatrjevala, da naj se omejevalni sporazum v zvezi z NES ne bi nanašal na trg storitev skladiščenja NES, ampak na špedicijske storitve.

125 Komisija te trditve izpodbija.

126 Ta očitek je treba zavrniti.

127 V nasprotju s trditvami tožeče stranke te ugotovitve Komisije niso protislovne. Po trditvah Komisije, povzetih v točkah 85 in 86 zgoraj, čeprav se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal le na dodatne dajatve NES, je bil njegov namen omejevanje konkurence med špediterji glede špedicijskih storitev.

128 Tretjič, tožeča stranka navaja, da je razlog, zaradi katerega špediterji navajajo pomožne storitve kot storitve skladiščenja NES v povezavi s špedicijskimi storitvami na svojih računih, zgolj upravne narave, kar naj bi priznala tudi Komisija sama. To naj bi omogočilo zaračunavanje teh storitev v okviru skupnega računa.

129 Komisija te trditve izpodbija.

130 Tudi ta očitek je treba zavrniti.

131 V zvezi s tem je treba navesti, da okoliščina, da so špediterji svojim strankam zaračunavali storitve skladiščenja NES, nikakor ne izpodbija ugotovitve Komisije, da je obstajalo posebno povpraševanje po špedicijskih storitvah v obliki paketa storitev, ker so omogočale varčevanje s časom in denarjem. Nasprotno, trditev tožeče stranke, da ji to omogoča, da svojim strankam pošlje skupni račun, te ugotovitve potrjuje.

132 Poleg tega je treba ugotoviti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke, Komisija v točki 868 obrazložitve izpodbijanega sklepa ni ugotovila, da je bilo dejstvo, da so špediterji svojim strankam zaračunavali storitve skladiščenja NES, zgolj upravne narave in da ni bilo pomembno. Komisija je v tej točki obrazložitve le navedla, da okoliščina, da so špediterji na svojih računih dodatno dajatev v zvezi z NES omenjali ločeno, namesto da bi jo vključili v končno ceno špedicijskih storitev, pomeni strogo formalni vidik, ki je brez gospodarskega ali pravnega pomena.

133 Četrtič, tožeča stranka navaja, da je iz člena 1(1) izpodbijanega sklepa razvidno, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na opravljanje storitev skladiščenja NES.

134 Komisija te trditve izpodbija.

135 V zvezi s tem zadostuje ugotoviti, da je iz besedila te določbe jasno razvidno, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na „sektor zračnih špedicijskih storitev“.

136 Zato na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče dokazati, da je ugotovitev Komisije, da je bil namen omejevalnega sporazuma v zvezi z NES omejevanje konkurence glede špedicijskih storitev, napačna.

137 Zato je treba ta del tožbenega razloga zavrniti.

Drugi del: vpliv na trgovino med državami članicami

138 Tožeča stranka izpodbija tudi ugotovitev Komisije, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko znatno vplival na blagovno menjavo med državami članicami.

139 Komisija je v točki 5.2.1.3. obrazložitve izpodbijanega sklepa, točkah od 590 do 599 in od 602 do 615 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da bi omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko vplival na trgovino med državami članicami neposredno glede zagotavljanja špedicijskih storitev in posredno glede špedicijskega blaga.

140 Tožeča stranka meni, da so te ugotovitve napačne. Niti učinki, ki bi jih omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko imel na špedicijske storitve, niti učinki, ki bi jih lahko imel na prevoz blaga, naj ne bi mogli znatno vplivati na trgovino med državami članicami. Komisija naj bi se sklicevala na splošne trditve, naj ne bi predložila dovolj dokazov, naj ne bi spoštovala Smernic iz leta 2004 in naj ne bi izvedla ustrezne preiskave.

141 V zvezi s tem je treba uvodoma spomniti, da se člen 101(1) PDEU in člen 53 Sporazuma EGS nanašata le na sporazume, ki lahko vplivajo na trgovino med državami članicami. Kot je razvidno iz sodne prakse, bi lahko sporazum znatno vplival na trgovino med državami članicami le, če se lahko na podlagi vseh objektivnih pravnih in dejanskih elementov v zadostni meri predvidi, da lahko neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vpliva na blagovno menjavo med državami članicami (sodba z dne 13. julija 2006, Manfredi in drugi, od C-295/04 do C-298/04, ZOdl., EU:C:2006:461, točka 42).

142 Spomniti je treba tudi, da sporazum med podjetji ni prepovedan na podlagi člena 101 PDEU, če le znatno vpliva na trg (glej sodbo z dne 21. januarja 1999, Bagnasco in drugi, C-215/96 in C-216/96, ZOdl., EU:C:1999:12, točka 34 in navedena sodna praksa).

143 Čezmejnosti špedicijskih storitev se ne sme zamenjevati z vprašanjem znatnosti vpliva na trgovino med državami članicami. Če bi namreč lahko vse čezmejne transakcije avtomatično znatno vplivale na trgovino med državami članicami, bi bil pojem znatnosti – ki je, kot izhaja iz sodne prakse, pogoj za uporabo člena 101(1) PDEU – brez pomena (sodba z dne 16. junija 2011, Ziegler/Komisija, T-199/08, ZOdl., EU:T:2011:285, točki 52 in 53).

144 Ob upoštevanju dejstva, da pojem trgovine v smislu člena 101 PDEU ni omejen na tradicionalno čezmejno trgovino s proizvodi, ampak zajema tudi storitve, je treba preučiti trditve tožeče stranke, katerih namen je izpodbiti ugotovitve Komisije, ki temeljijo na učinkih omejevalnega sporazuma v zvezi z NES na trgovino glede špedicijskih storitev, pred preučitvijo teh, katerih namen je izpodbiti njene ugotovitve, ki temeljijo na učinkih navedenega sporazuma na tok blaga. Dalje, opreti se je treba na trditev v zvezi s kršitvijo načela dobrega upravljanja in kršitvijo točke 77 Smernic iz leta 2004.

Vpliv na trgovino glede špedicijskih storitev

145 Tožeča stranka izpodbija ugotovitev Komisije, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko znatno vplival na trg špedicijskih storitev.

146 Komisija je v točkah 598, 607, 608, 610, 613 in 614 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da čeprav se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na ureditev ene države članice, je lahko vplival na trgovino med državami članicami, zlasti glede špedicijskih storitev. Na eni strani naj po špedicijskih storitvah, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, ne bi povpraševale le stranke v Združenem kraljestvu, ampak tudi stranke zunaj Združenega kraljestva, v drugih državah EGS ali lokalne poslovalnice zadnjenavedenih. Na drugi strani naj bi bila za sektor špedicijskih storitev značilna znatna trgovina med državami članicami, tako med državami Unije kot med državami Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA). Špediterji naj bi bili med seboj vsi ali skoraj vsi v konkurenci v državah, ki so članice EGP, njihove stranke pa imajo sedež v EGP. Očitno je bilo, da bi lahko imelo ravnanje svetovnih podjetij na angleškem trgu posledice na konkurenčno strukturo notranjega trga, ker bi spreminjanje njihovih marž v Združenem kraljestvu lahko vplivalo na njihovo poslovno prakso v drugih državah članicah. Poleg tega je Komisija navedla, da so bili učinki omejevalnega sporazuma v zvezi z NES na špedicijske storitve znatni, ker so bili izpolnjeni pogoji za domnevo, določeno v točki 53 Smernic iz leta 2004. Prvič, omejevalni sporazum v zvezi z NES naj bi bil zaradi svoje narave omejevalni sporazum, ki lahko vpliva na trgovino med državami članicami

v smislu te točke. Drugič, promet, ki so ga stranke ustvarile z zadevnim storitvami, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, naj bi presegal 40 milijonov EUR in njihov delež na trgu naj bi bil večji od 5-odstotnega praga.

147 Tožeča stranka meni, da so te ugotovitve napačne. Ugotovitve Komisije naj bi bile zgolj špekulativne. V nasprotju s trditvami Komisije naj se omejevalni sporazum v zvezi z NES ne bi nanašal na trgovino v več državah članicah in naj njegov glavni namen ne bi bil urejevanje pogojev konkurence v EGP. Kakršenkoli učinek dodatne dajatve NES naj bi bil omejen na Združeno kraljestvo, celo samo na nekatere njegove dele.

148 Podrobneje, tožeča stranka izpodbija, prvič, ugotovitve Komisije, ki temeljijo na učinkih na stranke špediterjev in na ravnanjih špediterjev v drugih državah članicah, in drugič, njene ugotovitve, ki se nanašajo na znatnost vpliva na trgovino.

– Učinki na stranke špediterjev in ravnanje špediterjev v drugih državah članicah

149 Prvič, tožeča stranka navaja, da je ugotovitev Komisije iz točke 610 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je lahko imelo spreminjanje marž špediterjev v Združenem kraljestvu posledice na njihovo ravnanje v drugih državah članicah, zgolj špekulativna. Komisija naj ne bi predložila nobenega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče dokazati, da bi dodatna dajatev NES, ki naj bi se načeloma uporabljala le za blago v Združenem kraljestvu, lahko imela kakršenkoli učinek na dejavnosti podjetij, ki delujejo v drugih državah članicah, zlasti če se upošteva njen neznaten gospodarski vpliv. V okoliščinah obravnavane zadeve dejstvo, da so bila podjetja, ki so sodelovala pri sporazumu, članice skupin različnih držav, ni upoštevna.

150 Komisija te trditve izpodbija.

151 V zvezi s tem je treba spomniti, da se člen 101(1) PDEU nanaša samo na sporazume, ki bi lahko vplivali na trgovino med državami članicami. Zato Komisiji ni treba dokazati dejanskih učinkov sporazuma, zadostuje, da dokaže, da so ti sporazumi taki, da bi lahko imeli tak učinek. Torej zadostuje, da dokaže, da obstaja zadostna stopnja verjetnosti, da bi sporazum lahko neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vplival na blagovno menjavo med državami članicami (sodba z dne 17. julija 1997, Ferriere Nord/Komisija, C-219/95 P, Recueil, EU:C:1997:375, točka 20).

152 Vendar Komisija s tem, da je štela, da je bilo v okoliščinah obravnavane zadeve dovolj verjetno, da bi omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko vplival na ravnanje špediterjev tudi v drugih državah članicah in ne samo v Združenem kraljestvu, ni storila napake.

153 V zvezi s tem je treba, prvič, navesti, da se je namreč v nasprotju s trditvami tožeče stranke omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na špedicijske storitve (glej točke od 115 do 136 zgoraj).

154 Drugič, navesti je treba, da v skladu z ugotovitvami Komisije v izpodbijanem sklepu, ki jih tožeča stranka ni izpodbijala, špediterji, ki so sodelovali pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, ponujajo svoje špedicijske storitve tudi v drugih državah članicah in ne samo v Združenem kraljestvu in so glede teh špedicijskih storitev v teh državah članicah med seboj konkurenti.

155 Tretjič, v okoliščinah obravnavane zadeve ni mogoče izključiti, da bi v primeru neobstoja omejevalnega sporazuma v zvezi z NES konkurenca med špediterji glede stroškov, povezanih z NES, lahko vplivala na maržo špediterjev v Združenem kraljestvu ter bi lahko vodila do pridobitev in izgub delov trgov v tej državi. V zvezi s tem tožeča stranka sicer navaja, da je imela dodatna dajatev NES zgolj neznaten gospodarski vpliv. Vendar na podlagi te trditve ni mogoče izpodbijati ugotovitve Komisije, da ob upoštevanju okoliščine, da so za trg špedicijskih storitev značilne nizke marže, gospodarskega pomena dodatne dajatve NES ni mogoče šteti za neznatnega. Ta ugotovitev Komisije je namreč podprta na eni

strani z ugotovitvijo v točki 907 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da so stranke špediterjev nasprotovale plačilu dodatne dajatve NES, in na drugi strani z dokazi, navedenimi v točki 869 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki dokazujejo strah, ki so ga izrazili nekateri špediterji, ki so sodelovali pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, da bi lahko bile marže zaradi konkurence glede stroškov, povezanih z NES, spremenjene in da bi lahko bila povzročena pridobitev ali izguba tržnih deležev. Ugotoviti je treba, da tožeča stranka ne navaja nobene trditve, na podlagi katere bi bilo mogoče te ugotovitve izpodbiti.

156 Četrtič, ob upoštevanju teh okoliščin je bilo očitno dovolj verjetno, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES tak, da bi lahko imel posledice na ravnanje špediterjev v drugih državah članicah, v katerih so bili prav tako med seboj konkurenti, in spremenil strukturo konkurence v Uniji v zvezi s tem.

157 Zato je treba skleniti, da na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, ki temelji na posledicah omejevalnega sporazuma v zvezi z NES na ravnanje špediterjev v drugih državah članicah kot Združenem kraljestvu.

158 Drugič, tožeča stranka navaja, da je ugotovitev Komisije iz točke 607 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da so po storitvah, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, povpraševale ne le stranke v Združenem kraljestvu, ampak tudi podjetja iz drugih držav članic EGP, napačna. Čezmejne trgovine s storitvami skladiščenja NES naj ne bi bilo zlahka vzpostaviti, ker so te storitve le v interesu Združenega kraljestva in povpraševanja po njih zunaj te države članice ni. Komisija naj nikakor ne bi predložila dokaza v zvezi s tem.

159 V zvezi s tem je treba spomniti, da se v nasprotju s trditvami tožeče stranke omejevalni sporazum v zvezi z NES ni nanašal na storitve skladiščenja NES, ampak na špedicijske storitve (glej točke od 115 do 136 zgoraj).

160 Poleg tega je treba v zvezi z dvomi tožeče stranke glede ugotovitev Komisije, da so stranke v drugih državah članicah povpraševale po špedicijskih storitvah, na katere bi lahko vplival omejevalni sporazum v zvezi z NES, spomniti, da zadostuje, da Komisija dokaže, da obstaja zadostna stopnja verjetnosti, da bi navedeni sporazum lahko neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vplival na blagovno menjavo med državami članicami (glej točko 151 zgoraj).

161 Kot pa je tožeča stranka sama navedla v zvezi s tem, se je Komisija oprla na izjavo [*zaupno*], da [*zaupno*].

162 V nasprotju s trditvami tožeče stranke verodostojnosti te deklaracije ni mogoče izpodbiti z njeno trditvijo, da naj v večini primerov, v katerih je blago iz drugih držav članic prepeljano čez Združeno kraljestvo, storitve skladiščenja NES ne bi bile potrebne. Čeprav bi predpostavljali, da je ta trditev resnična, je treba ugotoviti, da se ne nanaša na primer, v katerem stranka iz druge države članice kot Združenega kraljestva povprašuje po špedicijskih storitvah glede blaga, ki je že v Združenem kraljestvu.

163 Zato je treba ugotoviti, da na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, ki temelji na posledicah omejevalnega sporazuma v zvezi z NES na špedicijske storitve, po katerih povprašujejo stranke v drugi državi članici kot Združenem kraljestvu.

164 Tretjič, tožeča stranka navaja, da narava in obseg omejevalnega sporazuma v zvezi z NES dokazujeta, da je bil omejen na Združeno kraljestvo in njegov namen ni bil vplivati na trgovino med državami članicami. Omejevalni sporazum v zvezi z NES naj bi torej izvajali uslužbenci več podjetij s sedežem v regiji, v kateri leži letališče London-Heathrow. Komisija naj ne bi dokazala, da so imele zadevne osebe pristojnosti, ki so potrebne za to, da bi zavezale vse njihove organizacije v Združenem kraljestvu. M. B., član družbe Bax Global (UK), ki je sodelovala pri navedenem omejevalnem sporazumu, naj ne bi imel nobene vloge pri določanju cen. Politika družbe Bax je dovoljevala neodvisnost, tako da so imeli

direktorji podružnic družbe Bax Global (UK) na splošno velik manevrski prostor glede cen, pri čemer je bila vsaka podružnica ločena poslovna enota. Znesek dodatne dajatve NES, zaračunan posamezni stranki družbe Bax Global (UK), naj bi torej določal direktor zadevne podružnice po pogajanjih med podružnico, odgovorno za odpremo, in navedeno stranko.

165 Komisija te trditve izpodbija.

166 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da tožeča stranka ne izpodbija ugotovitev Komisije iz točk od 94 do 114 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je M. B. kot zastopnik družbe Bax Global (UK) sodeloval na sestanku in pri poznejših stikih, med katerimi se je s predstavniki drugih špediterjev dogovoril o uvedbi dodatne dajatve v zvezi z NES, o njeni stopnji, časovnem razporedu in nadzorovanju njenega izvajanja.

167 Poleg tega glede trditve, da naj M. B. ne bi imel nobene vloge pri določanju cen, zadostuje navesti, da tožeča stranka ne izpodbija trditev Komisije iz točke 122 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v kateri je Komisija podrobneje navedla, pri čemer se je oprla na dokaze, da je bil M. B. pristojen za določitev cen v družbi Bax Global (UK), da so člani izvršilnega odbora vedeli za obstoj omejevalnega sporazuma v zvezi z NES in da mu niso nasprotovali. V zvezi s tem je treba tudi spomniti, da formalno pooblastilo za sodelovanje uslužbenca podjetja pri omejevalnem sporazumu ni pogoj za to, da se to sodelovanje pripiše podjetju (sodba z dne 16. novembra 2011, Álvarez/Komisija, T-78/06, EU:T:2011:673, točka 39).

168 Poleg tega v zvezi z delom, v katerem tožeča stranka navaja, da je bil obseg omejevalnega sporazuma v zvezi z NES omejen na Združeno kraljestvo ali celo na del ozemlja te države članice, zadostuje navesti, da zaradi ugotovitev, navedenih v točkah od 149 do 163 zgoraj, na podlagi te trditve ni mogoče izpodbijati trditve Komisije, da je bil omejevalni sporazum v zvezi z NES tak, da bi lahko vplival na druge države članice.

169 Zato je treba ugotoviti, da na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče dokazati, da so ugotovitve Komisije, da je bil omejevalni sporazum v zvezi z NES tak, da bi lahko vplival na ravnanja špediterjev v drugih državah članicah in na stranke špediterjev, napačne.

– Znatnost vpliva na trgovino

170 Tožeča stranka izpodbija tudi ugotovitev Komisije, da je bil omejevalni sporazum v zvezi z NES tak, da bi lahko znatno vplival na trgovino med državami članicami.

171 V zvezi s tem je Komisija v izpodbijanem sklepu navedla, da so bili v obravnavani zadevi pogoji za pozitivno domnevo, določeno v točki 53 Smernic iz leta 2004, izpolnjeni. Navedla je, da je lahko omejevalni sporazum v zvezi z NES po svoji naravi vplival na trgovino med državami članicami. Poleg tega je v točki 614 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je bil promet, ki so ga zadevne stranke ustvarile z zadevnim trgovanjem, bistveno večji od zahtevanih 40 milijonov EUR. V točkah 613 in 899 obrazložitve izpodbijanega sklepa je štela, da ne le relativno močan posamezni položaj podjetij na trgih v Združenem kraljestvu in EGP, ampak tudi njihov celotni tržni delež v Združenem kraljestvu in EGP potrjujejo vpliv na trgovino.

172 Tožeča stranka meni, da so te ugotovitve napačne. Na eni strani naj bi Komisija napačno uporabila domnevo, določeno v točki 53 Smernic iz leta 2004. Na drugi strani naj bi bila v okoliščinah obravnavane zadeve navedena domneva ovržena.

173 Komisija te trditve izpodbija.

174 V zvezi s tem je treba uvodoma spomniti, da točka 53 Smernic iz leta 2004, katere niti zakonitost niti upoštevnost v obravnavani zadevi nista izpodbijani, določa:

„Komisija ocenjuje tudi, da če lahko sporazum ali ravnanje že po svoji naravi vpliva na trgovino med državami članicami, na primer ker se nanaša na uvoz in izvoz ali vključuje več držav članic, obstaja pozitivna izpodbojna domneva, da so takšni učinki na trgovino znatni, če promet strank na področju proizvodov, zajetih v tem sporazumu, […] presega 40 milijonov EUR. V primeru sporazumov, ki lahko že po svoji naravi vplivajo na trgovino med državami članicami, se lahko pogosto domneva, da so takšni učinki znatni, če tržni delež strank presega 5-odstotni prag, naveden zgoraj. Vendar pa te domneve ni, če sporazum zajema le del države članice (glej točko 90 zgoraj).“

175 Dalje, zavrniti je treba trditev tožeče stranke, da omejevalni sporazum v zvezi z NES ni bil sporazum, ki lahko po svoji naravi vpliva na trgovino med državami članicami. V zvezi s tem je treba, prvič, navesti, da se za uporabo domneve, določene v točki 53 Smernic iz leta 2004, nujno ne zahteva, da se omejevalni sporazum nanaša na več držav članic. Kot je namreč razvidno iz uporabe besede „na primer“, gre le za en primer sporazumov, na katere se nanaša ta točka. Drugič, napotiti je treba na točke od 149 do 168 zgoraj, v katerih je navedeno, da ugotovitev Komisije, da čeprav se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na stroške na podlagi zakonodaje Združenega kraljestva v zvezi z NES, je lahko vplival na trg špedicijskih storitev v več državah članicah, ni napačna.

176 Poleg tega v zvezi z delom, v katerem tožeča stranka izpodbija analizo Komisije, da so bili pragi, določeni v točki 53 Smernic iz leta 2004, prekoračeni, je treba ugotoviti, da tožeča stranka navaja le, da Komisija ne bi smela uporabiti prometa, ustvarjenega s špedicijskimi storitvami, ampak le promet, ustvarjen s storitvami skladiščenja NES. V zvezi s tem zadostuje navesti, na eni strani, da je treba na podlagi točke 53 Smernic iz leta 2004 upoštevati promet, ki so ga stranke ustvarile s storitvami, na katere se je nanašal omejevalni sporazum, in na drugi strani, da je treba zaradi ugotovitev, navedenih v točkah od 115 do 137 zgoraj, šteti, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na špedicijske storitve.

177 Poleg tega v zvezi z delom, v katerem tožeča stranka zatrjuje, da Komisija ni upoštevala, da je domneva, določena v točki 53 Smernic iz leta 2004, izpodbojna in da je bila v okoliščinah obravnavane zadeve izpodbita, zadostuje navesti, da tožeča stranka v zvezi s tem ne navaja nobene trditve, ki še ne bi bila proučena ali zavrnjena v točkah od 115 do 176 zgoraj.

178 Zato na podlagi nobene od trditev, ki jih je navedla tožeča stranka, ni mogoče izpodbijati ugotovitve Komisije, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko vplival na trgovino med državami članicami glede špedicijskih storitev.

Vpliv na tok blaga

179 Tožeča stranka poleg tega meni, da so ugotovitve Komisije, ki temeljijo na vplivu na tok blaga, napačne. Omejevalni sporazum v zvezi z NES naj ne bi spremenil vzorca trgovanja niti glede blaga iz Združenega kraljestva niti glede blaga iz drugih držav. Na eni strani naj bi se dodatna dajatev NES uporabljala le za blago iz Združenega kraljestva, praktično pa naj ne bi bilo možnosti, da bi se dodatna dajatev NES uporabila za pošiljke, ki ne izvirajo iz Združenega kraljestva. Na drugi strani naj toka blaga, ki je v Združenem kraljestvu, ne bi bilo mogoče spremeniti zaradi dodatne dajatve NES. Zato naj omejevalni sporazum v zvezi z NES ne bi bil tak, da bi lahko vplival ali vsaj znatno vplival na trgovino med državami članicami.

180 Te trditve je treba zavrniti kot brezpredmetne. Čeprav bi namreč predpostavljali, da omejevalni sporazum v zvezi z NES ni znatno vplival na tok blaga med državami članicami, na podlagi tega ni mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, da bi lahko ta sporazum zaradi svojih učinkov na špedicijske storitve znatno vplival na trgovino med državami članicami.

Kršitev načela dobrega upravljanja in kršitev točke 77 Smernic iz leta 2004

181 V zvezi z delom, v katerem tožeča stranka navaja, da je Komisija kršila načelo dobrega upravljanja in točko 77 Smernic iz leta 2004, v skladu s katero je, kadar omejevalni sporazumi zajemajo le ozemlje ene države članice, morda treba opraviti podrobnejši pregled njihove zmožnosti vplivanja na trgovino med državami članicami brez izvedbe dodatne preiskave, zadostuje navesti, da je iz zgoraj navedenega razvidno, da je Komisija na podlagi informacij, ki jih je imela na voljo, lahko pravilno ugotovila, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES lahko vplival na trgovino med državami članicami, ne da bi izvedla dodatno preiskavo.

182 Zato je treba ugotoviti, da na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče izpodbiti utemeljenosti ugotovitve Komisije, da je bil omejevalni sporazum v zvezi z NES tak, da je lahko znatno vplival na blagovno menjavo med državami članicami.

183 Zato je treba tretji tožbeni razlog v celoti zavrniti.

4. *Četrti tožbeni razlog: odločitev Komisije, da šteje tožečo stranko za edino odgovorno*

184 Tožeča stranka s tem tožbenim razlogom izpodbija odločitev Komisije, da jo je štela za edino odgovorno za ravnanje družbe Bax Global (UK). Razdeljen je na tri dele. Tožeča stranka s prvim delom, ki se nanaša na kršitev člena 101(1) PDEU in načela osebne odgovornosti, navaja, da ni pravne podlage, na podlagi katere bi jo bilo mogoče šteti za odgovorno za ravnanje družbe Bax Global (UK). Tožeča stranka z drugim delom, ki se nanaša na kršitev člena 41 Listine o temeljnih pravicah in načela dobrega upravljanja, Komisiji očita, da ni izvedla preiskave, da bi izvedela, ali je bilo treba družbo Brink's, nekdanjo matično družbo družbe Bax Global (UK), prav tako ali samo šteti za odgovorno za ravnanja zadnjenavedene. Tožeča stranka s tretjim delom, ki se nanaša na kršitev člena 296 PDEU, Komisiji očita, da izpodbijanega sklepa v zvezi s tem ni dovolj obrazložila.

Prvi del: kršitev člena 101(1) PDEU in načela osebne odgovornosti

185 Ta del se nanaša na odločitev Komisije, da bo tožečo stranko štela za edino odgovorno za sodelovanje družbe Bax Global (UK) pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES.

186 Komisija je v točkah 664 in 754 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da je družba Bax Global (UK) pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES sodelovala med 1. oktobrom 2002 in 10. marcem 2003, da je pred sprejetjem izpodbijanega sklepa vse svoje dejavnosti prenesla na eno od povezanih družb, in sicer tožečo stranko, da je družba Bax Global (UK) prenehala obstajati in torej ni mogla biti naslovnica izpodbijanega sklepa, da je bila tožeča stranka njena gospodarska naslednica, in da je bilo zato zadnjenavedeno mogoče šteti za odgovorno za ravnanje družbe Bax Global (UK).

187 Tožeča stranka meni, da je Komisija s tem, da je ravnala tako, kršila načelo osebne odgovornosti, člen 101(1) PDEU ter člene 4, 7 in 23(2) Uredbe št. 1/2003. V obravnavani zadevi naj ne bi bilo pravne podlage za to, da bi se jo štelo za odgovorno za sodelovanje družbe Bax Global (UK) pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES. V nasprotju z ugotovitvami Komisije naj zaradi nakupa in prevzema družbe Bax Global (UK) na tožečo stranko ne bi bila prenesena odgovornost za ravnanje podjetja, ki je bilo lastnik družbe Bax Global (UK) med oktobrom 2002 in marcem 2003 in ki je bilo pod nadzorom družbe Brink's. Ker je zadnjenavedena ob sprejetju izpodbijanega sklepa še vedno obstajala, bi jo Komisija morala šteti za odgovorno za ravnanje družbe Bax Global (UK) namesto zadnjenavedene. Prenos odgovornosti na novo pravno osebo naj bi bil mogoč pod pogojem, da ta skupaj s prvotno pravno osebo tvori eno samo podjetje za uporabo pravil Unije o konkurenci, za kar pa v obravnavanem primeru ni šlo.

188 Komisija te trditve izpodbija.

189 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da kadar družba krši pravila o konkurenci, mora v skladu z načelom osebne odgovornosti za to kršitev odgovarjati sama.

190 Vendar, kot je Komisija pravilno navedla v točki 664 obrazložitve izpodbijanega sklepa, načelo osebne odgovornosti ne nasprotuje temu, da se v nekaterih primerih gospodarski naslednik družbe šteje za odgovornega za ravnanje te družbe.

191 Tako je iz sodne prakse razvidno, da je gospodarskega naslednika pravnega subjekta, ki je odgovoren za kršitev konkurenčnega prava Unije, mogoče šteti za odgovornega, kadar je ta subjekt prenehal obstajati v času sprejetja sklepa Komisije (glej v tem smislu sodbi z dne 24. septembra 2009, Erste Group Bank in drugi/Komisija, C-125/07 P, C-133/07 P in C-137/07 P, ZOdl., EU:C:2009:576, točke od 77 do 83, in z dne 5. decembra 2013, SNIA/Komisija, C-448/11 P, EU:C:2013:801, točka 23).

192 Dalje, kadar družba, odgovorna za kršitev konkurenčnega prava, prenese gospodarsko dejavnost na zadevnem trgu na drugo družbo v času, ko sta ti dve družbi del istega podjetja, je mogoče družbo, na katero je bila prenesena dejavnost, šteti za odgovorno na podlagi strukturne povezanosti med tema družbama (glej v tem smislu sodbi z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, EU:C:2004:6, točke od 354 do 360, in z dne 31. marca 2009, ArcelorMittal Luxembourg in drugi/Komisija, T-405/06, ZOdl., EU:T:2009:90, točke od 106 do 119).

193 V obeh zgoraj navedenih primerih je naložitev odgovornosti na gospodarskega naslednika utemeljena za učinkovito izvedbo pravil o konkurenci. Če Komisija ne bi imela take možnosti, bi se namreč podjetja lahko preprosto izognila sankcijam s prestrukturiranjem, prenosom ali drugimi pravnimi ali organizacijskimi spremembami. Cilj kaznovanja ravnanj, ki so v nasprotju s pravili o konkurenci, in preprečevanja njihovega ponavljanja z odvračalnimi sankcijami bi bil tako ogrožen.

194 Ker je Komisija dokazala, da so bile pred sprejetjem izpodbijanega sklepa vse dejavnosti družbe Bax Global (UK) prenesene na tožečo stranko, ki je bila v tem času povezana družba, in da je prav tako pred sprejetjem izpodbijanega sklepa družba Bax GLobal (UK) prenehala obstajati (glej točko 186 zgoraj), je upravičeno štela, da je tožeča stranka odgovorna za kršitev, ki jo je storila družba Bax Global (UK), na podlagi sodne prakse in načel, navedenih v točkah 191 in 192 zgoraj.

195 Te trditve ni mogoče izpodbiti na podlagi nobene od trditev tožeče stranke.

196 Prvič, tožeča stranka navaja, da je iz točk od 61 do 64 sodbe z dne 30. septembra 2009, Hoechst/Komisija (T-161/05, ZOdl., EU:T:2009:366), razvidno, da je le družba Brink's kot nekdanja matična družba družbe Bax Global (UK) odgovorna za kršitev.

197 V zvezi s tem je treba navesti, da ker je družba BAX Global (UK) sodelovala pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES (glej točko 186 zgoraj), je mogoče šteti, da je za to odgovorna.

198 Poleg tega je treba glede morebitne odgovornosti družbe Brink's kot matične družbe družbe Bax Global (UK) navesti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke, možnost Komisije, da tožečo stranko kot gospodarsko naslednico družbe Bax Global (UK) šteje za odgovorno, ni omejena z njeno morebitno možnostjo, da tudi nekdanjo matično družbo Brink's šteje za odgovorno (glej v tem smislu zgoraj v točki 191 navedeno sodbo Erste Group Bank in drugi/Komisija, EU:C:2009:576, točka 82).

199 Poleg tega je treba navesti, da točka 61 sodbe Hoechst/Komisija, točka 196 zgoraj (EU:T:2009:366), tem ugotovitvam nikakor ne nasprotuje. V tej točki je Splošno sodišče odločilo, da mora fizična ali pravna oseba, ki je zadevno podjetje vodila ob storitvi kršitve, zanjo odgovarjati, čeprav je bila ob sprejetju sklepa o ugotovitvi kršitve za upravljanje podjetja odgovorna druga družba. Iz njenega konteksta je torej razvidno, da je Splošno sodišče v tej točki zgolj pojasnilo, da je mogoče matično družbo, ki je ob

storitvi kršitve nadzorovala hčerinsko družbo, ki je bila neposredno vpletena v to kršitev in je bila torej del istega podjetja, šteti za odgovorno za to kršitev, čeprav ob sprejetju sklepa Komisije ti družbi nista bili več del istega podjetja.

200 Ta očitek je treba zato zavrniti.

201 Drugič, tožeča stranka navaja, da je iz točke 109 sodbe ArcelorMittal Luxembourg in drugi/Komisija, točka 192 zgoraj (EU:T:2009:90), razvidno, da je v primeru prenosa vseh ali dela gospodarskih dejavnosti nekega pravnega subjekta na drug pravni subjekt odgovornost za kršitev, ki jo je storil prvotni upravljavec v okviru zadevnih dejavnosti, za uporabo pravil o konkurenci mogoče naložiti novemu upravljavcu le, kadar sta oba del istega gospodarskega subjekta.

202 V zvezi s tem je treba spomniti, da primer, na katerega se nanaša sodba ArcelorMittal Luxembourg in drugi/Komisija, točka 192 zgoraj (EU:T:2009:90), ni edini primer, v katerem je mogoče gospodarskega naslednika šteti za odgovornega. Kot je namreč navedeno v točkah od 190 do 193 zgoraj, kadar je družba, ki je kršila pravila o konkurenci, prenehala obstajati ob sprejetju izpodbijanega sklepa, je bila Komisija upravičena njeno gospodarsko naslednico šteti za odgovorno, ne glede na to, ali sta bila ta dva subjekta del istega podjetja. V obravnavani zadevi je družba Bax Global (UK) prenehala obstajati ob sprejetju izpodbijanega sklepa. Zato je bila Komisija upravičena tožečo stranko šteti za odgovorno kot njeno gospodarsko naslednico.

203 Poleg tega je treba vsekakor glede uporabe sodbe ArcelorMittal Luxembourg in drugi/Komisija, točka 192 zgoraj (EU:T:2009:90), spomniti, da sta bili v času, ko so bile dejavnosti družbe Bax Global (UK) prenesene na tožečo stranko, ti družbi del skupine DP. Zato je Komisija zaradi strukturne povezanosti med njima ob prenosu gospodarske dejavnosti družbe Bax Global (UK) na tožečo stranko zadnjenavedeno upravičeno štela za odgovorno za ravnanja družbe Bax Global (UK).

204 Zato je treba to trditev zavrniti.

205 Tretjič, tožeča stranka navaja, da sta pojma podjetja in odgovornosti v smislu člena 101 PDEU ter vprašanje prenosa odgovornosti med različnimi podjetji pravna pojma in da Komisija torej nima na voljo nobene diskrecijske pravice v zvezi z njimi.

206 V zvezi s to trditvijo je treba najprej navesti, da iz izpodbijanega sklepa ni razvidno, da je Komisija štela, da ima diskrecijsko pravico glede pojma podjetja v smislu konkurenčnega prava Unije oziroma glede prenosa odgovornosti. V točki 754 obrazložitve izpodbijanega sklepa je namreč zgolj uporabila sodno prakso in načela, navedena v točkah od 190 do 193 zgoraj, v skladu s katerimi je lahko v primeru, kot je ta v obravnavani zadevi, za odgovornega upravičeno štela gospodarskega naslednika družbe, ki je neposredno sodelovala pri kršitvi.

207 Glede točk od 791 do 782 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v katerih je Komisija navedla, da nekdanjih matičnih družb hčerinskih družb, ki so sodelovale pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, ni sankcionirala, je treba ugotoviti, da je Komisija v zvezi s tem zgolj uporabila diskrecijsko pravico, ki jo je imela za določitev pravnih subjektov, v zvezi s katerimi je sprejela sankcijo, kot je to priznala sama tožeča stranka. Nasprotno v zvezi s tem ni odgovorila na vprašanje, ali je bilo mogoče v obravnavani zadevi te nekdanje matične družbe šteti za del podjetja, ki je storilo kršitev člena 101 PDEU, ali na vprašanje prenosa odgovornosti.

208 Ker nobena trditev, ki bi v obravnavani zadevi dokazovala, da ni obstajala pravna podlaga za sankcioniranje tožeče stranke, ni bila utemeljena, je treba ta del tega tožbenega razloga zavrniti

Drugi del: kršitev člena 41 Listine o temeljnih pravicah in načela dobrega upravljanja, in tretji del: kršitev obveznosti obrazložitve

209 Tožeča stranka v okviru teh delov navaja, prvič, da je Komisija s tem, da ni skrbno in temeljito preučila, ali je lahko družbo Brink's štela za odgovorno za ravnanja družbe Bax Global (UK), ter v kakšnem obsegu je bilo nujno in pravično vložiti tožbo proti tožeči stranki za zagotovitev ustreznega izvajanja pravil Unije o konkurenci, kršila člen 41 Listine o temeljnih pravicah in načelo dobrega upravljanja. Drugič, tožeča stranka navaja, da je Komisija le izrazila svojo izbiro, da družbe Brink's ne bo štela za odgovorno, čeprav bi na podlagi člena 296 PDEU morala obrazložiti svojo odločitev, da družbe Brink's, nekdanje matične družbe družbe Bax Global (UK), ne bo štela za edino ali solidarno odgovorno družbo. Zato je torej izpodbijani sklep treba razglasiti za ničen ali tožeči stranki vsaj naložiti samo tisti delež globe, ki bi ga morala nazadnje plačati, če bi lahko zahtevala plačilo od družbe Brink's kot solidarnega dolžnika.

210 Komisija te trditve izpodbija.

Kršitev člena 41 Listine o temeljnih pravicah in načela dobrega upravljanja

211 Uvodoma je treba spomniti, da lahko Komisija na podlagi člena 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 podjetjem z odločbo naloži globe, kadar naklepno ali iz malomarnosti kršijo člen 101 PDEU. Ta določba se nanaša le na možnost sankcioniranja družb, vendar ne določa pravnih subjektov, ki jim je mogoče naložiti globo. Komisija ima torej diskrecijsko pravico glede izbire pravnih subjektov, ki jim lahko naloži sankcijo za kršitev konkurenčnega prava Unije (glej v tem smislu zgoraj v točki 191 navedeno sodbo Erste Group Bank in drugi/Komisija, EU:C:2009:576, točka 82).

212 Pri izvrševanju te diskrecijske pravice pa Komisija ni popolnoma prosta. Upoštevati mora namreč splošna pravna načela prava Unije in temeljne pravice, ki so zagotovljene na ravni Unije (glej v tem smislu sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v združenih zadevah Alliance One International in Standard Commercial Tobacco/Komisija in Komisija/Alliance One International in drugi, C-628/10 P in C-14/11 P, ZOdl., EU:C:2012:11, točka 48).

213 Vendar kadar Komisija v okviru svoje preiskave odloči, da ne bo naložila globe določeni vrsti pravnih subjektov, ki bi lahko bili del podjetja, ki je storilo kršitev, mora, med drugim, spoštovati načelo enakega obravnavanja.

214 Iz tega je razvidno, da ne le da merila, ki jih je Komisija vzpostavila za razlikovanje med pravnimi subjekti, ki jim nalaga globo, in tistimi, v zvezi s katerimi se odloči, da jim naloži globe, ne smejo biti samovoljna, ampak jih je treba tudi uporabiti enotno.

215 Vprašanje, ali je v obravnavani zadevi Komisija prekoračila meje svoje diskrecijske pravice, je treba preučiti ob upoštevanju teh načel.

216 Prvič, glede trditve tožeče stranke, ki se nanaša na izpodbijanje meril, ki jih je uporabila Komisija, je treba navesti, da se je v obravnavani zadevi zadnjenavedena odločila šteti za odgovorno ne le hčerinsko družbo, ki je sodelovala pri omejevalnemu sporazumu v zvezi z NES, ampak tudi matične družbe navedene hčerinske družbe, ki so bile ob sprejetju izpodbijanega sklepa del istega podjetja v smislu člena 101 PDEU, ker je bilo tudi njim mogoče očitati sodelovanje pri navedenem omejevalnem sporazumu. Kot je razvidno iz točk od 791 do 782 obrazložitve izpodbijanega sklepa, pa se je Komisija odločila, da nekdanjim matičnim družbam navedenih hčerinskih družb ne bo naložila glob, ne glede na vprašanje, ali bi jih bilo treba prav tako šteti za odgovorne za omejevalni sporazum v zvezi z NES.

217 Tak pristop je zajet z diskrecijsko pravico, ki jo ima Komisija. V okviru te pravice lahko namreč upošteva dejstvo, da bi bilo mogoče pristop, ki se nanaša na sankcioniranje vseh pravnih subjektov, ki jih je mogoče šteti za odgovorne za kršitev, znatno otežil njene preiskave (glej v tem smislu zgoraj v točki 191 navedeno sodbo Erste Group Bank in drugi/Komisija, EU:C:2009:576, točka 82).

218 Iz izpodbijanega sklepa je razvidno, da je v obravnavani zadevi, čeprav so bile nekdanje matične družbe, ki so sodelovale pri omejevalnih sporazumih v zvezi z AMS, NES, CAF in PSS, izključene, v postopku Komisije sodelovalo 47 pravnih subjektov. Ob upoštevanju tega velikega števila odločitve Komisije, da ne bo vložila tudi tožbe proti nekdanjim družbam navedenih hčerinskih družb, ni mogoče šteti za samovoljno.

219 V zvezi s tem je treba spomniti tudi, da je Sodišče v točkah od 155 do 167 sodbe z dne 11. julija 2013, Team Relocations in drugi/Komisija (C-444/11 P, EU:C:2013:464), že odločilo, da Komisija ni prekoračila svoje diskrecijske pravice, ko je odločila, da bo sankcije naložila le družbam, ki so neposredno vpletene v kršitev, in na njihove sedanje matične družbe, ki jih je mogoče šteti za odgovorne za njihova ravnanja, ne pa na njihove nekdanje matične družbe.

220 Drugič, glede načina, kako je Komisija uporabila merila, ki jih je določila, zadostuje ugotoviti, da tožeča stranka ni navedla nobene trditve, ki bi dokazovala, da niso bila dosledno uporabljena.

221 Zato je treba skleniti, da Komisija s tem, da je odločila, da družbe Brink's, nekdanje matične družbe družbe Bax Global (UK), ki je pri omejevalnem sporazumu sodelovala neposredno, ne bo sankcionirala, ni prekoračila mej diskrecijske pravice, ki jih je imela na podlagi člena 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003.

222 Nobena od trditev tožeče stranke ne more vplivati na to ugotovitev.

223 Prvič, v nasprotju s trditvami tožeče stranke iz sodbe z dne 18. julija 2013, Dow Chemical in drugi/Komisija (C-499/11 P, ZOdl., EU:C:2013:482), ni mogoče sklepati, da je bila Komisija v obravnavani zadevi zavezana preučiti, ali bi lahko družbo Brink's štela za odgovorno kot nekdanjo matično družbo družbe Bax Global (UK). Čeprav bi bilo namreč mogoče na podlagi točke 47 navedene sodbe sklepati, da je Sodišče v bistvu štelo, da je šlo za načelo, da Komisija naloži globo vsem pravnim subjektom, ki so del podjetja, ki je storilo kršitev, je treba to točko razumeti ob upoštevanju okvira, v katerega spada. V tej zadevi se je namreč matična družba, ki jo je Komisija štela za odgovorno za ravnanje njenih hčerinskih družb, sklicevala na to, da bi morala Komisija ob upoštevanju diskrecijske pravice, ki jo je imela, utemeljiti svoj pristop, da jo je štela za odgovorno. Sodišče se je pri odgovoru na to trditev oprlo na načelo, da je treba sankcionirati matično družbo kot družbo, ki je v lasti podjetja, ki je kršilo člen 101 PDEU. Vendar iz te sodbe ni mogoče sklepati, da je Komisiji onemogočeno, da sprejme tak pristop, in sicer da vlaga tožbe zgolj zoper nekatere pravne subjekte, če tak pristop ni samovoljen in bi ji omogočal učinkovito uporabo njenih sredstev. Sodišče je v točki 47 zgoraj navedene sodbe Dow Chemical in drugi/Komisija (EU:C:2013:482) izrecno priznalo, da je imela Komisija možnost odločiti, da matične družbe ne bo sankcionirala, ker je taka odločitev temeljila na objektivnih razlogih.

224 Drugič, tožeča stranka navaja, da če bi ji bilo naloženo plačilo skupaj z družbo Brink's, bi imela gospodarske koristi, ker bi ji to olajšalo terjanje plačila dela globe od družbe Brink's.

225 V zvezi s tem zadostuje navesti, da čeprav bi bilo mogoče tožeči stranki in družbi Brink's solidarno naložiti plačilo globe in bi lahko imela tožeča stranka zaradi take naložitve plačila prednosti, na podlagi teh okoliščin ne bi bilo mogoče dokazati, da je Komisija prekoračila meje diskrecijske pravice, ki jo ima. Komisija namreč nadzoruje spoštovanje konkurenčnega prava Unije in ima zgolj omejena sredstva za izvrševanje tega cilja. Zato, čeprav bi bili zaradi pristopa, in sicer da tožbe ne vloži zoper

vse pravne subjekte, ki bi jim bilo mogoče naložiti globo, pravni subjekti, ki jim je globa naložena, postavljeni v manj ugoden položaj, to Komisije ne ovira, da izbere tak pristop, če se opre na objektivne razloge in ji je omogočeno, da svoja sredstva uporabi učinkoviteje.

226 Iz tega je razvidno, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke Komisija v obravnavani zadevi s tem, da je odločila, da družbi Brink's kot nekdanji matični družbi družbe Bax Global (UK) ne bo naložila globe, ni storila napake.

227 Zato je treba drugi del tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 41 Listine o temeljnih pravicah in načela dobrega upravljanja, zavrniti.

Kršitev obveznosti obrazložitve

228 Tožeča stranka prav tako navaja, da je Komisija kršila obveznost obrazložitve v smislu člena 296, drugi odstavek, PDEU.

229 Najprej je treba spomniti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva s to določbo, prilagojena naravi zadevnega akta in mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, pristojno sodišče pa opravi nadzor (sodba z dne 29. septembra 2011, Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, ZOdl., EU:C:2011:620, točka 147).

230 Tako je v zvezi s posamičnimi odločbami iz ustaljene sodne prakse razvidno, da je namen obveznosti obrazložitve posamične odločbe – poleg omogočanja sodnega nadzora – da zagotavlja zainteresiranim osebam zadosten podatek o tem, ali odločba morda vsebuje napako, ki omogoča njeno izpodbijanje (glej zgoraj v točki 229 navedeno sodbo Elf Aquitaine/Komisija, EU:C:2011:620, točka 148 in navedena sodna praksa).

231 Prav tako je v skladu z ustaljeno sodno prakso treba zahtevo po obrazložitvi presojati glede na okoliščine obravnavane zadeve, zlasti glede na vsebino akta, značilnosti navedenih razlogov in interes za prejem pojasnil, ki ga lahko imajo naslovniki akta ali druge osebe, ki jih ta akt neposredno in posamično zadeva. Ne zahteva se, da morajo biti v obrazložitvi natančno navedeni vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, saj vprašanja, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU, ni treba presojati le glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej zgoraj v točki 229 navedeno sodbo Elf Aquitaine/Komisija, EU:C:2011:620, točka 150 in navedena sodna praksa).

232 Ali je izpodbijani sklep dovolj obrazložen, je treba torej preučiti ob upoštevanju te sodne prakse.

233 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je Komisija v točki 754 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da je bila pristojna tožečo stranko kot gospodarsko naslednico družbe Bax Global (UK) šteti za odgovorno za kršitev. Poleg tega je v točkah 791 in 782 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da je odločila, da nekdanjih matičnih družb ne bo sankcionirala. Iz izpodbijanega sklepa je jasno razvidno, da se je to nanašalo na družbo Brink's kot nekdanjo matično družbo družbe Bax Global (UK). Iz točke 791 obrazložitve izpodbijanega sklepa in njenega konteksta je dovolj jasno razvidno, da je Komisija menila, da je bil namen takega pristopa, da se prepreči, da bi bila njena preiskava pretirano otežena. Na eni strani je namreč iz izpodbijanega sklepa razvidno, da je v postopku pred Komisijo sodelovalo 47 pravnih subjektov in da bi se zaradi pristopa, po katerem bi se sankcionirale tudi nekdanje matične družbe, to, že tako visoko število še povečalo. Na drugi strani se je Komisija v opombi 802 k točki 791 obrazložitve izpodbijanega sklepa sklicevala na točko 335 sodbe z dne 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich in drugi/Komisija (od T-259/02 do T-264/02 in T-271/02, ZOdl., EU:T:2006:396), v kateri je Splošno sodišče ugotovilo, da bi bile preiskave Komisije znatno otežene, če bi bilo treba v vsakem primeru pri nasledstvu pri nadzoru podjetja preverjati, v kolikšni meri je bilo mogoče ravnanja tega podjetja pripisati nekdanji matični družbi.

234 Zato je treba ugotoviti, da so informacije, ki so vsebovane v izpodbijanem sklepu, zadostovale za to, da se je, na eni strani, tožeči stranki omogočilo, da se je seznanila z razlogi, zaradi katerih se je Komisija odločila, da jo sankcionira, družbe Brink's pa ne, in na drugi strani Splošnemu sodišču, da je opravilo nadzor.

235 Torej je treba tudi tretji del četrtega tožbenega razloga in zato ta razlog v celoti zavrniti ne le glede predloga za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, ampak tudi glede predloga, da naj Splošno sodišče izvaja svojo neomejeno sodno pristojnost.

5. *Peti tožbeni razlog: napake pri izračunu zneska globe ter kršitev člena 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003 in pravice do obrambe*

236 Ta tožbeni razlog je razdeljen na dva dela, in sicer se prvi del nanaša na napake pri izračunu zneska globe, drugi pa na kršitev člena 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003 in pravice do obrambe.

Prvi del: napake pri izračunu zneska globe

237 Ta del tožbenega razloga se nanaša na del izpodbijanega sklepa, v katerem je Komisija izračunala znesek globe, ki jo je naložila tožeči stranki.

238 Komisija se je v zvezi s tem sklicevala na splošno metodologijo, določeno v Smernicah iz leta 2006. Podrobneje, menila je, da je treba za določitev osnovnega zneska globe, na eni strani, na podlagi točke 13 Smernic iz leta 2006 uporabiti vrednost prodaje, ki jo je tožeča stranka ustvarila z zagotavljanjem špedicijskih storitev strankam v EGP na trgovski poti, na katero se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, in na drugi strani, uporabiti 15-odstotno stopnjo zaradi teže. Komisija je poleg tega menila, da se tožeča stranka ni mogla sklicevati na nobeno olajševalno okoliščino.

239 Tožeča stranka trdi, da ji je Komisija s tem naložila globo, ki je presegala obseg in težo omejevalnega sporazuma v zvezi z NES. V zvezi s tem navaja štiri očitke. Prvič, navaja, da Komisija ni uporabila ustrezne vrednosti prodaje. Drugič, izpodbija stopnjo teže, ki jo je uporabila Komisija. Tretjič, navaja, da Komisija ni upoštevala olajševalne okoliščine, in sicer obstoja nezakonitega omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na prevozne storitve. Četrtič, navaja, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja.

Očitek, ki se nanaša na vrednost prodaje

240 Ta očitek se nanaša na ugotovitve Komisije v točkah od 857 do 890 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je treba na podlagi točke 13 Smernic iz leta 2006 za izračun osnovnega zneska globe uporabiti vrednost prodaje, ki jo je tožeča stranka ustvarila z zagotavljanjem špedicijskih storitev strankam v EGP na trgovski poti, na katero se nanaša omejevalni sporazum NES.

241 Tožeča stranka meni, da so te ugotovitve napačne. Komisija naj ne bi upoštevala Smernic iz leta 2006 ter naj bi kršila člen 23(2) in (3) Uredbe št. 1/2003, načelo sorazmernosti, načelo ustreznosti kazni za kršitev in načelo *nulla poena sine culpa*. Prav tako naj bi storila napake pri presoji.

242 Tožeča stranka v bistvu navaja, da ji je Komisija s tem, da je uporabila vrednost prodaje, ki jo je ustvarila z zagotavljanjem špedicijskih storitev strankam v EGP na trgovski poti, na katero se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, naložila globo, ki presega obseg in težo kršitve, ugotovljene v izpodbijanem sklepu. Tožeča stranka meni, da Komisija ne bi smela uporabiti vrednosti prodaje, ustvarjene z zagotavljanjem špedicijskih storitev, ampak bi morala zagotoviti, da uporabljena vrednost

prodaje odraža gospodarsko škodo, nastalo zaradi omejevalnega sporazuma v zvezi z NES, ne pa se sklicevati na cilje splošnega odvračanja, in bi morala to vrednost prilagoditi tako, da bi upoštevala obstoj omejevalnega sporazuma na višji stopnji na trgu prevoznih storitev.

243 Komisija te trditve izpodbija.

244 V zvezi s tem je treba navesti, da v skladu s členom 49(3) Listine o temeljnih pravicah kazen ne sme biti nesorazmerna s kaznivim dejanjem in da mora Komisija v skladu s členom 23(3) Uredbe št. 1/2003 pri določanju višine globe upoštevati težo in trajanje kršitve.

245 Načelo sorazmernosti in načelo ustreznosti kazni za kršitev pomenita, da globe ne smejo biti pretirane glede na zastavljene cilje, to je glede na spoštovanje konkurenčnega prava Unije, in da mora biti znesek globe, ki je naložena podjetju zaradi kršitve predpisov s področja konkurence, v sorazmerju s kršitvijo, ki se presodi celostno, zlasti ob upoštevanju njene teže. Podrobneje, načelo sorazmernosti pomeni, da mora Komisija določiti znesek globe sorazmerno z dejavniki, ki se upoštevajo pri določitvi teže kršitve, in da mora te dejavnike upoštevati skladno in objektivno upravičeno (sodba z dne 27. septembra 2006, Jungbunzlauer/Komisija, T-43/02, ZOdl., EU:T:2006:270, točke od 226 do 228).

246 Poleg tega je treba spomniti, da mora Komisija pri presoji teže kršitve konkurenčnega prava Unije upoštevati več dejavnikov, katerih značilnosti in pomen se razlikujejo glede na vrsto kršitve in posebne okoliščine zadevne kršitve. Med temi dejavniki so lahko, odvisno od primera, obseg in vrednost blaga, ki je predmet kršitve, ter velikost in gospodarska moč podjetja ter zato vpliv, ki ga je lahko imelo na trg (sodbi z dne 7. junija 1983, Musique diffusion française in drugi/Komisija, od 100/80 do 103/80, Recueil, EU:C:1983:158, točka 121; in z dne 3. septembra 2009, Prym in Prym Consumer/Komisija, C-534/07 P, ZOdl., EU:C:2009:505, točka 96, ter zgoraj v točki 34 navedena sodba KME Germany in drugi/Komisija, EU:C:2011:816, točki 58 in 59).

247 Podrobneje, glede obsega in vrednosti blaga, ki je predmet kršitve, je Splošno sodišče že ugotovilo, da čeprav ni sporno, da je promet podjetja ali trga kot dejavnik presoje teže kršitve nujno nezanesljiv in nepopoln, tako zakonodajalec Unije kot tudi Komisija in Sodišče promet v okviru konkurenčnega prava, kljub njegovi približnosti, trenutno štejejo za ustrezno merilo za presojo velikosti in gospodarske moči zadevnih podjetij (sodba z dne 6. maja 2009, KME Germany in drugi/Komisija, T-127/04, ZOdl., EU:T:2009:142, točka 93).

248 Poleg tega lahko delež celotnega prometa od prodaje proizvodov ali storitev, ki so predmet kršitve, najbolje odseva gospodarski pomen te kršitve.

249 Ta načela se kažejo v Smernicah iz leta 2006, ki določajo splošno metodologijo za določanje glob. Točka 6 Smernic iz leta 2006 določa, da „kombinacija vrednosti prodaje, povezane s kršitvijo, in [njenega] trajanja šteje kot ustrezen približek, ki odraža gospodarsko pomembnost kršitve in sorazmeren prispevek vsakega podjetja, udeleženega pri kršitvi“.

250 Tako Smernice iz leta 2006 določajo, da v prvi fazi Komisija določi osnovni znesek globe. V okviru te faze Komisija na podlagi točke 13 Smernic iz leta 2006 opredeli vrednost prodaje blaga ali storitev, ki jo uresniči podjetje, ki je neposredno ali posredno povezano s kršitvijo, na zadevnem geografskem področju znotraj ozemlja EGP v zadevnem letu. Poleg tega za to vrednost uporabi stopnjo teže v obliki odstotka, določenega glede na težo kršitve in ta rezultat pomnoži s številom let sodelovanja podjetja pri kršitvi. V primeru horizontalnih sporazumov glede določitve cen, razdelitve trgov in omejitve proizvodnje Komisija vključi dodaten znesek. V drugi fazi upošteva oteževalne ali olajševalne okoliščine.

251 Komisija se je s sprejetjem Smernic iz leta 2006 sama omejila pri izvrševanju svoje diskrecijske pravice. Zato od metodologije, določene v teh smernicah, torej ne more odstopiti brez obrazložitve, ne da bi bila, glede na okoliščine primera, sankcionirana zaradi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta enako

obravnavanje in varstvo zaupanja v pravo (sodba z dne 28. junija 2005, Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., EU:C:2005:408, točka 211).

252 Vendar točka 37 Smernic iz leta 2006 Komisiji omogoča, da odstopi od v njej določene splošne metodologije, da bi se upoštevale posebnosti posamezne zadeve ali zagotovil zadostni odvračalni učinek.

253 Trditve tožeče stranke je treba preučiti ob upoštevanju teh načel in te sodne prakse.

– Prodaja, opravljena v povezavi z omejevalnim sporazumom v zvezi z NES

254 Tožeča stranka zatrjuje, da se omejevalni sporazum v zvezi z NES nanaša le na dodatno dajatev NES in da bi Komisija morala uporabiti le vrednost prodaje, opravljene s storitvami skladiščenja NES. Poleg tega Komisija v vrednost prodaje ne bi smela vključiti stroškov prevoznih storitev, zaračunanih prevoznikom. Špediterji organizirajo prevoz blaga, vendar jim prevozniki zaračunajo svoje storitve, vključno z dajatvami kot sta dodatka za gorivo in varnost. Torej ni mogoče šteti, da so dajatve in dodatne dajatve, ki jih obračunajo prevozniki, nad katerimi špediterji nimajo nobenega nadzora, zajete z omejevalnim sporazumom v zvezi z NES.

255 Komisija te trditve izpodbija.

256 V zvezi s tem je treba, prvič, spomniti, da v skladu s točko 13 Smernic iz leta 2006 Komisija opredeli vrednost prodaje blaga ali storitev, neposredno ali posredno povezanih s kršitvijo. Kot je bilo navedeno v točkah od 84 do 101 in od 115 do 137 zgoraj, se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal na špedicijske storitve v obliki paketa storitev. Komisija zato s tem, da je uporabila vrednost prodaje, ki jo je tožeča stranka opravila s špedicijskimi storitvami v obliki paketa storitev, in ne zgolj vrednost prodaje, opravljene s storitvami skladiščenja NES, ni prekoračila meja, ki si jih je postavila s točko 13 Smernic iz leta 2006.

257 Drugič, navesti je treba, da nobena okoliščina, na katero se sklicuje tožeča stranka, Komisije ne zavezuje, da v skladu s točko 37 Smernic iz leta 2006 odstopi od splošne metodologije, določene v točki 13 teh smernic.

258 Tožeča stranka navaja, da je družba Bax Global (UK) ravnala zgolj kot posrednica, ki deluje kot „izterjevalec dolga“ glede nekaterih stroškov.

259 V zvezi s tem je treba navesti, da je med drugim v točkah 65, 878 in 879 obrazložitve izpodbijanega sklepa Komisija priznala, da so bili špediterji v položaju posrednika med prevozniki in vkrcevalci, ter da bi lahko sprejela več različnih poslovnih modelov.

260 Vendar je treba ugotoviti, da v primeru, v katerem špediter ne prevali stroškov prevoza na svoje stranke in je njegov prihodek omejen na provizijo, ki jo plača prevoznik, ni nobene težave, saj se v njegovem prometu odraža samo znesek provizije.

261 V primeru, v katerem špediter stroške prevoza, ki jih je ali ki jih bo moral sam plačati tretjim osebam, prevali na svoje stranke, je treba spomniti, da, kot je razvidno iz ugotovitev Komisije, povzetih v točki 85 zgoraj, z gospodarskega vidika špediter ni zgolj posrednik. Špediter storitve, ki jih je prejel pri tretjih osebah, in druge vhodne storitve, preoblikuje v špedicijske storitve, ki strankam omogočajo, da prihranijo čas in denar ter torej zadostijo posebnemu povpraševanju, ki mu posamezne storitve, iz katerih so sestavljene špedicijske storitve, ne morejo zadostiti. Ob upoštevanju teh ugotovitev je Komisija v tem primeru upravičena uporabiti vrednost prodaje špediterja v smislu točke 13 Smernic iz leta 2006.

262 Poleg tega v nasprotju s trditvami tožeče stranke Komisija ni bila zavezana odbiti vrednosti prevoznih storitev.

263 Kot je bilo namreč navedeno zgoraj, je treba te storitve šteti za vhodne storitve špedicijskih storitev. Vendar pa v vseh industrijskih sektorjih obstajajo stroški, vezani na končni proizvod, ki jih proizvajalec ne more nadzirati, ampak so vsekakor bistveni element vseh njegovih dejavnosti. Torej stroškov vhodnih storitev, vključenih v cene prodanih proizvodov in storitev, ni ustrezno odbiti od vrednosti prodaje, čeprav so stroški vhodnih storitev pomemben del vrednosti prodaje (glej v tem smislu zgoraj v točki 34 navedeno sodbo KME Germany in drugi/Komisija, EU:C:2011:816, točke od 58 do 65, in v točki 247 navedeno sodbo KME Germany in drugi/Komisija, EU:T:2009:142, točka 91). Res je, da se ta sodna praksa nanaša na zadevo, za katero se Smernice iz leta 2006 še niso uporabljale. Vendar se ta sodna praksa lahko uporablja za te smernice. Ugotovitve, na katerih temelji, se namreč na splošno nanašajo na uporabo prometa pri izračunu zneskov glob in kažejo na obstoj objektivnega merila, ki je tesno povezano z zadevno kršitvijo (glej v zvezi s tem sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Watheleta v zadevi Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija, C-580/12 P, ZOdl., EU:C:2014:272, točka 59).

264 Zato v nasprotju s trditvami tožeče stranke narava špedicijskih storitev in omejevalnega sporazuma v zvezi z NES nista nasprotovali temu, da bi Komisija uporabila ves promet, ki ga je tožeča stranka ustvarila z zagotavljanjem teh storitev na zadevnih trgovskih poteh, ne da bi odbila stroške prevoznih in drugih storitev, ki so jih zagotovile tretje osebe, vendar ki so del paketa storitev, iz katerih so sestavljene navedene špedicijske storitve.

– Uporaba dodatne dajatve NES

265 Tožeča stranka navaja, da naj Komisiji ne bi bilo treba upoštevati špedicijskih storitev, za katere dodatna dajatev NES ni bila naložena. Če ta dodatna dajatev ne bi bila uporabljena, ne bi bilo mogoče šteti, da je na promet, ustvarjen s pošiljanjem, vplivalo ravnanje v zvezi z NES.

266 Komisija te trditve izpodbija.

267 V zvezi s tem je treba spomniti, da Komisija na podlagi točke 13 Smernic iz leta 2006 uporabi vrednost prodaje, povezane s kršitvijo, ne da bi se upoštevala izvedba kršitve. Iz te točke torej ne izhaja, da se lahko pri izračunu upoštevne vrednosti prodaje upošteva le prodaja transakcij, na katere lahko nezakoniti omejevalni sporazumi dejansko vplivajo (glej v tem smislu sodbo z dne 16. junija 2011, Putters International/Komisija, T-211/08, ZOdl., EU:T:2011:289, točka 58).

268 Vendar je treba v zvezi s tem tudi spomniti, da v skladu s sodno prakso pojma vrednosti prodaje iz točke 13 Smernic iz leta 2006 ni mogoče razširiti tako, da bi zajemal prodajo, ki jo je opravilo zadevno podjetje in ki ne spada, neposredno ali posredno, v okvir očitanega omejevalnega sporazuma (zgoraj v točki 219 navedena sodba Team Relocations in drugi/Komisija, EU:C:2013:464, točke od 73 do 78).

269 Ugotoviti je torej treba, da tožeča stranka zgolj navaja, da Komisija ne bi smela upoštevati špedicijskih storitev, za katere se dodatna dajatev NES ni uporabila, vendar ne navaja nobene trditve, na podlagi katere bi lahko dokazala, da špedicijske storitve, ki jih je Komisija upoštevala, in sicer promet na zadevni trgovski poti, na katerega se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, ne spadajo v okvir navedenega sporazuma.

270 Poleg tega v okoliščinah obravnavane zadeve Komisija na podlagi točke 37 Smernic iz leta 2006 ni bila zavezana odstopiti od splošne metodologije, določene v točki 13 teh smernic. Sodišči Unije namreč Komisiji nista nikoli naložili obveznosti, da mora v vsakem posameznem primeru določiti posamično prodajo, na katero je vplival omejevalni sporazum (zgoraj v točki 267 navedena sodba Putters International/Komisija, EU:T:2011:289, točka 60). Nasprotno, kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča,

če bi bile vrednosti prodaje omejene na prodajo, v zvezi s katero bi bilo dokazano, da je omejevalni sporazum, ki ga je sklenilo določeno podjetje, resnično vplival nanje, bi se umetno minimiziral njegov gospodarski pomen, saj bi zgolj to, da je bilo najdeno omejeno število neposrednih dokazov o prodaji, na katero je omejevalni sporazum resnično vplival, pripeljalo do tega, da bi bila nazadnje naložena globa, ki ne bi imela dejanske povezave s področjem uporabe zadevnega omejevalnega sporazuma. Taka nagrada za tajnost bi prav tako ogrožala cilj pregona in učinkovitega sankcioniranja kršitev člena 101 PDEU in se zato ne sme dopustiti (zgoraj v točki 267 navedena sodba Team Relocations in drugi/Komisija, EU:C:2013:464, točki 76 in 77).

271 Trditev v zvezi z uporabo dodatne dajatve NES je treba zato zavrniti.

– Obstoj omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na storitve v zračnem prometu

272 Tožeča stranka navaja, da je Komisija, ker ni upoštevala okoliščine, da so bile cene prevoznih storitev zaradi omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na te storitve, umetno zvišane, kršila načelo ustreznosti kazni za kršitev, načelo sorazmernosti in načelo *nulla poena sine culpa*. Zato naj bi učinke ene in iste kršitve sankcionirala dvakrat, na eni strani z vidika prevoznikov, ki so storili kršitev, in na drugi strani z vidika njihovih strank. Tožeča stranka prav tako trdi, da ugotovitev Komisije iz točke 884 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da lahko tožeča stranka začne postopek proti prevoznikom pred nacionalnimi civilnimi sodišči, ni upoštevna.

273 Komisija te trditve izpodbija.

274 V zvezi s tem je treba uvodoma navesti, da Smernice iz leta 2006 ne vsebujejo pravila, ki bo izrecno določalo, da je treba pri izračunu zneska glob upoštevati obstoj omejevalnega sporazuma na višji stopnji.

275 Preučiti je torej treba, ali obstoj omejevalnega sporazuma v zvezi z nabavnim trgom trga, na katerega se nanaša zadevna kršitev, zaradi katere je naložena globa, pomeni okoliščino, na podlagi katere je Komisija zavezana odstopiti od splošne metodologije, določene v točki 13 Smernic iz leta 2006.

276 V zvezi s tem je treba spomniti, da je uporaba merila vrednosti prodaje kot izhodiščne točke za izračun zneska glob, med drugim, utemeljena na podlagi dejstva, da delež celotnega prometa od prodaje proizvodov, ki so predmet kršitve, lahko najbolje odraža gospodarski pomen te kršitve (glej točki 247 in 248 zgoraj) in da gre za objektivno merilo, ki ga je enostavno uporabiti.

277 Zaradi okoliščine, da je omejevalni sporazum vplival na trg storitev v zračnem prometu, ni bilo mogoče šteti, da je ugotovitev Komisije, da lahko vrednost prodaje, ki jo je tožeča stranka ustvarila na trgu špedicijskih storitev, na trgovski poti, na katero se je nanašal omejevalni sporazum v zvezi z NES, resnično odraža gospodarski pomen njenega sodelovanja pri tej kršitvi, napačna. Prvič, gre za promet, ki ga je ustvarila tožeča stranka v dejanskih tržnih okoliščinah. Drugič, obstaja objektivna povezava med omejevalnim sporazumom v zvezi z NES in tem prometom, ki odraža težo, povezano s sodelovanjem tožeče stranke.

278 Poleg tega je treba navesti, da bi bila posledica pristopa, v skladu s katerim bi morala Komisija zaradi obstoja nezakonitega omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na nabavni trg, prilagoditi vrednost prodaje, ustvarjene v zvezi s kršitvijo, ki se nanaša na nabavni trg, to, da bi bil dejavnik negotovosti vključen že v prvi fazi izračuna zneska glob. Prvič, znesek odbitkov, ki bi se izvedli, bi bilo običajno težko določiti. Drugič, da bi se spoštovalo načelo enakega obravnavanja, bi bilo treba odbitke izvesti ne le v primeru, v katerem bi se omejevalni sporazum nanašal na nabavni trg, ampak tudi na splošno v vseh primerih, v katerih bi lahko dejavniki, za katere je treba šteti, da so v nasprotju s pravom Unije, neposredno ali posredno vplivali na cene zadevnih proizvodov in storitev. Tretjič, zaradi takega pristopa bi nastalo tveganje, da bi se osnova za izračun zneska globe po sprejetju izpodbijanega sklepa

izpodbijala v okoliščinah, v katerih bi bili dejavniki, ki bi lahko neposredno ali posredno vplivali na cene vhodnih storitev, odkriti po tem datumu. Pristop, ki ga zagovarja tožeča stranka, bi torej spodbujal neskončne in nerešljive spore, vključno s trditvami o diskriminaciji.

279 Glede trditve, ki se nanaša na kršitev načela *nulla poena sine culpa*, zadostuje navesti, da, ker je bil znesek globe, naložene tožeči stranki, izračunan na podlagi prodajne cene, ki jo je sama zaračunala svojim strankam, je Komisija ni sankcionirala za kršitev, ki bi jo storila tretja oseba, ampak je upoštevala prihodke, ki jih je ustvarila sama in za katere mora odgovarjati. Zato je treba zavrniti tudi to trditev.

280 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba skleniti, da obstoja omejevalnega sporazuma v zvezi z nabavnim trgom trga, na katerega se nanaša kršitev, zaradi katere je naložena globa, ni mogoče šteti za okoliščino, na podlagi katere je Komisija zavezana odstopiti od splošne metodologije, določene v točki 13 Smernic iz leta 2006.

281 Zato je treba trditev v zvezi z obstojem omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na trg prevoznih storitev, zavrniti, ne da bi bilo treba odločiti o vprašanju, ali je navedba Komisije iz točke 884 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da lahko stranka začne postopek proti prevoznikom pred nacionalnimi civilnimi sodišči, v teh okoliščinah upoštevna. Tudi če bi bila ta navedba napačna, se namreč ne bi mogle izpodbiti druge ugotovitve Komisije, katerih utemeljenost je bila preučena zgoraj.

– Upoštevanje povzročene gospodarske škode

282 Tožeča stranka navaja, da Komisija ni v zadostni meri upoštevala gospodarske škode, povzročene z omejevalnim sporazumom v zvezi z NES. V skladu s Smernicami iz leta 2006 naj bi bile globe posebej povezane z domnevno gospodarsko škodo, ekstrapolirano na podlagi vrednosti prodaje, povezane s kršitvijo. Komisija bi torej morala zagotoviti, da uporabljeni promet odraža gospodarsko škodo. Pri določitvi prometa v zvezi z ugotovljeno kršitvijo naj ne bi bilo treba upoštevati splošnega odvračalnega učinka, saj je tak učinek mogoče upoštevati šele v poznejši fazi izračuna zneska globe. V obravnavani zadevi naj bi okoliščina, da naj bi namreč maksimalni teoretični promet, povezan s sistemom NES, pomenil zgolj zanemarljivi del zneska naložene globe in še manjši delež prometa, ki ga je uporabila Komisija, dokazovala, da naj bi bil pristop Komisije v nasprotju s Smernicami iz leta 2006.

283 Komisija te trditve izpodbija.

284 V zvezi s tem je treba navesti, da, prvič, v nasprotju s trditvami tožeče stranke, niti točka 13 niti katerakoli druga točka Smernic iz leta 2006 ne določa, da je treba vrednost prodaje prilagoditi gospodarski škodi, nastali zaradi kršitve.

285 Drugič, okoliščine, na katere se sklicuje tožeča stranka, Komisije ne zavezujejo, da na podlagi točke 37 Smernic iz leta 2006 odstopi od splošne metodologije, določene v točki 13 teh smernic.

286 Res je, da se pri izračunu zneska glob vrednosti prodaje ne sme pripisati nesorazmernega pomena (zgoraj v točki 34 navedena sodba KME Germany in drugi/Komisija, EU:C:2011:816, točka 60). Vendar v zvezi s tem zadostuje spomniti, da je vrednost prodaje zgolj eno od meril med več merili, ki se upošteva pri splošni metodologiji, določeni v Smernicah iz leta 2006. Čeprav bi namreč predpostavljali, da se okoliščine, na katere se sklicuje tožeča stranka, kot je zadevna škoda ali ustvarjena marža, v skladu z navedeno metodologijo pri določanju zneska glob upoštevajo, bi jih bilo mogoče upoštevati v njenih poznejših fazah, kot je presoja stopnje teže kršitve, obstoja olajševalnih ali oteževalnih okoliščin ali celo plačilne sposobnosti zadevnih podjetij. Zato tudi če bi bila Komisija

v obravnavani zadevi zavezana upoštevati okoliščine, na katere se sklicuje tožeča stranka, v poznejših fazah določitve zneska globe, iz tega razloga na podlagi točke 37 Smernic iz leta 2006 ne bi bila zavezana odstopiti od točke 13 teh smernic.

287 Glede razmerja med zneskom glob in zneskom naloženih dodatnih dajatev je treba navesti, da je treba seveda določiti dovolj visoke globe, da se podjetja odvrne od sodelovanja pri omejevalnem sporazumu, kljub dobičkom, ki bi ga lahko imela na njegovi podlagi. Nasprotno, zneska globe ne bi bilo mogoče šteti za neustreznega zgolj zato, ker ne odraža gospodarske škode, ki je ali ki bi lahko morebiti nastala zaradi omejevalnega sporazuma.

288 V zvezi s tem je treba zavrniti tudi trditev tožeče stranke, ki se nanaša na to, da se je Komisija v fazi določitve vrednosti prodaje oprla na cilj splošnega odvračanja, čeprav naj v tej fazi izračuna zneska glob ne bi bila upravičena upoštevati takega cilja.

289 V zvezi s tem je treba navesti, da je Komisija s tem, da je uporabila vrednost prodaje, ki jo je tožeča stranka opravila z zagotavljanjem špedicijskih storitev strankam v EGP na trgovski poti, na katero se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, uporabila le splošno metodologijo, določeno v točki 13 Smernic iz leta 2006 in torej ni odstopila od te metode s sklicevanjem na cilj splošnega odvračanja.

290 Poleg tega, če je tožeča stranka želela navesti, da bi morala Komisija, če vrednost prodaje ne odraža povzročene gospodarske škode v obliki obračunanih dodatnih dajatev, to vrednost prilagoditi, da se ne bi že v tej fazi izračuna zneska glob upošteval cilj splošnega odvračanja, je treba te navedbe prav tako zavrniti.

291 V zvezi s tem je treba navesti, da se vrednost prodaje uporabi kot približek vrednosti za gospodarski pomen kršitve, ne le, ker lahko najboljše odraža gospodarski pomen te kršitve in prispevek vsakega podjetja, ki je sodelovalo pri kršitvi, ampak tudi ker gre za objektivno merilo, ki ga je enostavno uporabiti. Zaradi zadnjenavedene lastnosti vrednosti prodaje je za podjetja ravnanje Komisije bolj predvidljivo in jim omogoča, da ocenijo višino zneska globe, ki se jim lahko naloži, če se odločijo sodelovati pri nezakonitem omejevalnem sporazumu. Uporaba merila vednosti prodaje iz točke 13 Smernic iz leta 2006 torej, med drugim, uresničuje cilj splošnega odvračanja. V nasprotju s trditvami tožeče stranke nič ne nasprotuje temu, da Komisija pri nalogi nadzora spoštovanja konkurenčnega prava Unije, ki jo ima na podlagi Pogodbe (zgoraj v točki 246 navedena sodba Musique Diffusion française in drugi/Komisija, EU:C:1983:158, točka 105, in v točki 251 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, EU:C:2005:408, točka 170), ko določa splošno metodologijo za določanje zneska glob, uresničuje cilj splošne preprečitve.

292 Zato je treba tudi trditve, da Komisija ni v zadostni meri upoštevala gospodarsko škodo, nastalo zaradi omejevalnega sporazuma v zvezi z NES, zavrniti.

– Vpliv na dejavnike konkurence

293 Tožeča stranka navaja tudi, da, ker je Komisija uporabila vrednost prodaje, ustvarjene z zagotavljanjem špedicijskih storitev, jo je sankcionirala tako, kot da bi bil cilj omejevalnega sporazuma v zvezi z NES določiti končne cene špedicijskih storitev ali zajeti vse dejavnike konkurence v špedicijskem sektorju.

294 Komisija to trditev izpodbija.

295 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija, kot je bilo navedeno v točkah od 267 do 270 zgoraj, kot izhodišče za določitev zneska globe upravičeno uporabila prodajo, ki je spadala v okvir navedenega sporazuma, ne glede na težo te kršitve.

296 Poleg tega je treba spomniti, da se v skladu s splošno metodologijo, določeno v Smernicah iz leta 2006, narava kršitve upošteva v poznejši fazi pri določitvi stopnje teže, ki se na podlagi točke 20 navedenih smernic ob upoštevanju vseh upoštevnih okoliščin primera presoja v vsakem posameznem primeru za vsako vrsto kršitve.

297 Ob upoštevanju teh ugotovitev na podlagi dejstva, da je Komisija vrednost prodaje, ustvarjene z zagotavljanjem špedicijskih storitev, na katere je vplival omejevalni sporazum v zvezi z NES, uporabila kot izhodiščno točko za izračun zneska globe, naložene tožeči stranki, ni mogoče sklepati, da je ta omejevalni sporazum obravnavala kot omejevalni sporazum, katerega cilj je določiti končno ceno špedicijskih storitev ali zajeti vse dejavnike konkurence.

298 To trditev je treba zavrniti.

– Napake pri presoji

299 V delu, v katerem se tožeča stranka sklicuje na to, da je Komisija storila napake pri presoji, se sklicuje le na trditve, ki so bile že preučene in zavrnjene zgoraj. Zato je treba tudi to trditev zavrniti.

300 Zato je treba skleniti, da na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče dokazati, da Komisija z uporabo vrednosti prodaje, ustvarjene z zagotavljanjem špedicijskih storitev, na katere je vplival omejevalni sporazum v zvezi z NES, ni spoštovala Smernic iz leta 2006, člen 23(2) in (3) Uredbe št. 172003, da je kršila načelo sorazmernosti, načelo ustreznosti kazni za kršitev ali načelo *nulla poena sine culpa* ali storila napake pri presoji.

301 Iz tega je razvidno, da je treba očitek, da je Komisija uporabila vrednost prodaje, ki jo je tožeča stranka ustvarila z zagotavljanjem špedicijskih storitev strankam v EGP na trgovski poti, na katero se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES, v celoti zavrniti.

Očitek, ki se nanaša na stopnjo teže

302 Tožeča stranka v repliki izpodbija ugotovitev Komisije iz točke 945 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je bila za omejevalni sporazum v zvezi z NES 15-odstotna stopnja teže ustrezna.

303 Komisija je v točkah od 891 do 947 obrazložitve izpodbijanega sklepa obrazložila, zakaj je bila ta stopnja teže ustrezna. V zvezi s tem je, med drugim, navedla, da je bil cilj omejevalnega sporazuma v zvezi z NES neposredno ali posredno določiti cene ali druge pogoje poslovanja. Glede tega je navedla, da so se podjetja dogovorila o uvedbi, stopnji in časovnem razporedu uvedbe dodatne dajatve NES. Poleg tega je navedla, da se je ta omejevalni sporazum delno izvajal in da je bilo njegovo izvajanje nadzorovano.

304 Tožeča stranka meni, da 15-odstotna stopnja teže, ki jo je uporabila Komisija, ne odraža pravilno teže omejevalnega sporazuma v zvezi z NES.

305 Komisija te trditve izpodbija.

306 V zvezi s tem je treba navesti, prvič, da tožeča stranka ne navaja nobene trditve, na podlagi katere bi se posebej izpodbijalo ugotovitve Komisije, ki se nanašajo na stopnjo teže, navedene v točkah od 891 do 947 obrazložitve izpodbijanega sklepa.

307 Drugič, ugotoviti je treba, da čeprav se je trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na uporabo vrednosti prodaj, tudi upoštevalo kot trditve v zvezi s stopnjo teže, naj na podlagi njih ne bi bilo mogoče dokazati kakršnekoli napake pri ugotovitvah Komisije v zvezi s to stopnjo.

308 Navesti je namreč treba, da je omejevalni sporazum v zvezi z NES horizontalni sporazum, ki se nanaša na element cene špedicijskih storitev, in ga je treba torej šteti za resno omejitev konkurence.

309 Dalje, spomniti je treba, da točka 23 Smernic iz leta 2006 določa, da bo delež prodaje, ki ga bo pri horizontalnih sporazumih o določitvi cen upoštevala Komisija, običajno v zgornjem delu razpona, to je do 30 %.

310 Poleg tega ob upoštevanju narave zadevnih storitev na podlagi okoliščine, da se je omejevalni sporazum v zvezi z NES nanašal le na dodatno dajatev NES, ni mogoče šteti, da 15-odstotna stopnja teže ni ustrezna. Kot je namreč navedla Komisija v točki 869 izpodbijanega sklepa in kot je to utemeljeno z dokazi, na katere se sklicuje v tej točki, bi lahko usklajevanja glede prenosa stroškovnih dejavnikov z naložitvijo dodatne dajatve nezanemarljiv vplivala na ravnanje špediterjev in na strukturo trga (glej točki 155 in 156 zgoraj).

311 Iz enakih razlogov je treba zavrniti trditev, da naj bi maksimalni teoretični promet, povezan s sistemom NES, predstavljal zgolj zanemarljivi del zneska naložene globe in še manjši delež prometa, ki ga je uporabila Komisija.

312 Nazadnje je treba glede izvajanja omejevalnega sporazuma ugotoviti, da tožeča stranka na izpodbija ugotovitev Komisije iz točke 907 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da na eni strani ravni izvajanja omejevalnega sporazuma v zvezi z NES ni mogoče pripisati namenu podjetij, da prenehajo s tem omejevalnim sporazumom, ampak okoliščinam, ki niso povezane z njegovim delovanjem, kot so nasprotovanje kupcev, in da na drugi strani nobena od strank ni v zadostni meri dokazala, da se je s konkurenčnim ravnanjem na trgu izogibala izvajanju navedenega omejevalnega sporazuma.

313 Ob upoštevanju teh ugotovitev določitve 15-odstotne stopnje zaradi teže ni mogoče šteti za neustrezno.

314 Zato je treba poleg tega zavrniti tudi očitek, ki se nanaša na 15-odstotno stopnjo zaradi teže, ki jo je določila Komisija, ne da bi bilo treba odločiti o vprašanju, ali je ta očitek dopusten kljub temu, da se je tožeča stranka na neustreznost te stopnje sklicevala šele v fazi replike in da ni opredelila ugotovitev Komisije v zvezi s stopnjo teže, ki jo želi izpodbijati.

Očitek, ki se nanaša na obstoj olajševalne okoliščine

315 Tožeča stranka navaja, da bi Komisija morala obstoj omejevalnega sporazuma na višji stopnji in njegovega vpliva na cene prevoznih storitev upoštevati kot olajševalno okoliščino. Komisija bi morala opraviti tudi preiskavo v zvezi s tem in naj bi zato kršila načelo dobrega upravljanja.

316 Komisija te trditve izpodbija.

317 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v točki 29 Smernic iz leta 2006 določen neizčrpen seznam olajševalnih okoliščin, na podlagi katerih je mogoče pod določenimi pogoji znižati osnovni znesek globe.

318 Če kršitev stori več podjetij, je treba preučiti relativno težo sodelovanja pri kršitvi vsakega od teh podjetij, da se ugotovi, ali zanje obstajajo oteževalne ali olajševalne okoliščine (sodba z dne 25. oktobra 2011, Aragonesas Industrias y Energía/Komisija, T-348/08, ZOdl., EU:T:2011:621, točka 277).

319 Vendar je treba navesti, da obstoja omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na nabavni trg, ni mogoče povezati z eno od olajševalnih okoliščin, ki so izrecno navedene v točki 29 Smernic iz leta 2006.

320 Poleg tega je treba, čeprav seznam, določen v točki 29 Smernic iz leta 2006, ni izčrpen, ugotoviti, da je obstoj omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na prevozne storitve, zunanji dejavnik, na podlagi katerega ni mogoče zmanjšati teže sodelovanja tožeče stranke pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES.

321 Poleg tega v delu, v katerem tožeča stranka zatrjuje, da obstaja vzročna zveza med dodatnimi dajatvami, ki jih špediterji obračunajo svojim strankam, in tistimi, ki jih naložijo prevozniki, zadostuje navesti, da na podlagi te trditve ni mogoče utemeljiti nezakonitega omejevalnega sporazuma med špediterji, katerega cilj je, da ne konkurirajo med seboj glede stroškov za storitve skladiščenja NES, ampak da prevalijo te dodatne dajatve na svoje stranke.

322 Zato v obravnavani zadevi obstoja omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na prevozne storitve, ni mogoče šteti za olajševalno okoliščino.

323 V zvezi s tem je treba poleg tega spomniti, da je Splošno sodišče primerljivo trditev že preučilo in zavrnilo (sodba z dne 14. maja 2014, Reagens/Komisija, T-30/10, EU:T:2014:253, točka 289).

324 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba očitek, da Komisija ni upoštevala olajševalne okoliščine, in da je kršila načelo dobrega upravljanja, zavrniti.

Očitek, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja

325 Tožeča stranka zatrjuje, da je Komisija s tem, da je v tej zadevi uporabila drugačno metodologijo kot v zadevi COMP/39258 – Zračni tovorni promet (v nadaljevanju: zadeva zračni tovorni promet) kršila načelo enakega obravnavanja. V zadnjenavedeni zadevi naj bi določila globo, naloženo prevoznikom zgolj na podlagi prometa, ki so ga ustvarili z dodatnimi stroški za gorivo in varnost.

326 V zvezi s tem je treba spomniti, prvič, da je načelo enakega obravnavanja splošno pravno načelo, ki ga mora Komisija v postopku na podlagi člena 101 PDEU spoštovati in ki nasprotuje temu, da se primerljivi položaji obravnavajo različno in da se različni položaji obravnavajo enako, razen če je taka obravnava objektivno utemeljena (sodba z dne 29. junija 2012, GDF Suez/Komisija, T-370/09, ZOdl., EU:T:2012:333, točka 386).

327 Drugič, glede vprašanja, ali je Komisija primerljive položaje obravnavala različno, je treba najprej spomniti, da njena predhodna praksa odločanja ne more biti pravni okvir za globe na področju konkurence in da so odločbe, ki se nanašajo na druge zadeve, le okvirne glede ugotavljanja obstoja diskriminacije, če okoliščine različnih zadev niso enake (sodba z dne 21. septembra 2006, JCB Service/Komisija, C-167/04 P, ZOdl., EU:C:2006:594, točki 201 in 205).

328 To velja toliko bolj v obravnavani zadevi, v kateri je zadevni element, in sicer določitev vrednosti prodaje, ki se uporabi kot izhodiščna točka za določitev zneska glob, izrecno urejen v točki 13 Smernic iz leta 2006. V takih okoliščinah je namreč treba očitek, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, preučiti ob upoštevanju navedb iz navedene točke, ki jo je Komisija sprejela, da bi povečala skladnost svojega stališča v eni zadevi še na drugo zadevo. Iz zgoraj navedenih ugotovitev pa izhaja, da je Komisija upoštevala splošno metodologijo, določeno v navedeni točki, in v okoliščinah obravnavane zadeve od te metodologije ni bila zavezana odstopiti.

329 Zato, čeprav bi bila trditev tožeče stranke, da je Komisija v zadevi zračni tovorni promet upoštevala drugačno metodologijo, pravilna, na podlagi tega ne bi bilo mogoče dokazati, da je v obravnavani zadevi kršila načelo enakega obravnavanja. Če bi se izkazala za pravilno, so bodisi, drugače kot v obravnavani zadevi, v zadevi zračni tovorni promet obstajale posebne okoliščine, ki so utemeljevale

odstop Komisije od splošne metodologije, določene v točki 13 Smernic iz leta 2006, bodisi Komisija v navedeni zadevi teh smernic ni upoštevala. V nobenem od teh dveh primerov tožeča stranka ne bi mogla zahtevati, da se jo v obravnavani zadevi obravnava enako kot v zadevi zračni tovorni promet.

330 Zato je treba tudi očitek, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, zavrniti.

Sklep

331 Zato je treba ta del tožbenega razloga v delu, v katerem se nanaša na odpravo globe, naložene v členu 2(1)(a) izpodbijanega sklepa, zavrniti.

332 Ta del tožbenega razloga je treba zavrniti tudi v delu, v katerem je naveden v utemeljitev predloga, naj Splošno sodišče izvaja svojo neomejeno sodno pristojnost.

333 Na podlagi preučitve tega dela tožbenega razloga niso bile odkrite niti napake niti neustrezni dejavniki pri določanju zneska glob.

334 Podrobneje, ob upoštevanju ugotovitev, navedenih v točkah od 240 do 264 in od 272 do 301 zgoraj, je treba navesti, da niti pristopa, ki ga predlaga tožeča stranka, in sicer upoštevanje zgolj prometa, ustvarjenega z zagotavljanjem storitev skladiščenja NES, niti pristopa, v skladu s katerim bi bili stroški prevoznih storitev odbiti od uporabljene vrednosti prodaje, niti pristopa, v skladu s katerim bi bila ta vrednost prodaje prilagojena zaradi obstoja omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na trg prevoznih storitev, ni mogoče šteti za ustreznega, saj taki pristopi ne morejo ustrezno odražati gospodarskega pomena sodelovanja tožeče stranke pri omejevalnem sporazumu v zvezi z NES, ki se nanaša na špedicijske storitve v obliki paketa storitev.

335 V zvezi s tem je treba prav tako navesti, da čeprav ni mogoče izključiti, da je lahko obstoj nizkih marž kazalec zmanjšane finančne sposobnosti podjetja, ne glede na obseg njegovega prometa, v obravnavani zadevi ni bila navedena nobena trditev, na podlagi katere bi bilo mogoče dokazati, da so bile ob upoštevanju finančne sposobnosti tožeče stranke naložene globe pretirane.

336 Poleg tega, iz razlogov, navedenih v točkah od 265 do 271 zgoraj, pristopa, v skladu s katerim je mogoče upoštevati samo prodajo, v zvezi s katero je bila dodatna dajatev NES dejansko zaračunana, prav tako ni mogoče šteti za ustreznega.

337 Prvi del petega tožbenega razloga je zato treba zavrniti.

Drugi del petega tožbenega razloga: kršitev člena 27 Uredbe št. 1/2003 in pravice do obrambe

338 Ta del se nanaša na obrazložitev, navedeno v točkah 887 in 888 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v katerih je Komisija navedla razloge, iz katerih se tožeči stranki ne sme odobriti vpogleda v spis v zadevi zračni tovorni promet. V zvezi s tem je Komisija navedla, da tožeča stranka ni bila vpletena v zadnjenavedeno zadevo in da zato ni imela vpogleda v spis na podlagi njenega obvestila o pravilih za vpogled v spis Komisije v zadevah na podlagi členov [101 PDEU] in [102 PDEU], členov 53, 54 in 57 Sporazuma EGP in Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 (UL 2005, C 325, str. 7) niti Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101 PDEU] in [102 PDEU] (UL L 123, str. 18). Poleg tega je ugotovila, da noben dokument, vsebovan v spisu v zvezi z zadevo tovorni zračni promet, nikakor ni bil upošteven v zvezi z odgovornostjo špediterjev v obravnavani zadevi.

339 Tožeča stranka zatrjuje, da je Komisija kršila člen 27(1) Uredbe št. 1/2003 in pravico do obrambe. Komisija bi ji morala dovoliti, da preuči upoštevne informacije v zadevi zračni tovorni promet, ki naj bi bila tesno povezana z obravnavano zadevo. Tožeča stranka brez ustreznega vpogleda v spis svoje pravice do obrambe ne bi mogla uresničiti v celoti.

340 Komisija te trditve izpodbija.

341 V zvezi s tem je treba, prvič, spomniti, da na podlagi člena 27(1) Uredbe št. 1/2003 pred izdajo odločb iz členov 7, 8, 23 ali 24(2) navedene uredbe Komisija podjetjem, na katere se nanašajo postopki, ki jih vodi Komisija, da priložnost za predložitev pripomb v zvezi z očitki, ki jih je podala. Njene odločbe temeljijo samo na očitkih, glede katerih so zadevne stranke lahko predložile pripombe.

342 Člen 27(2) Uredbe št. 1/2003 določa, da se pravica do obrambe zadevnih strank med postopkom v celoti spoštuje. Strankam je zagotovljena pravica do vpogleda v spis Komisije ob upoštevanju pravnega interesa podjetij, da se njihove poslovne skrivnosti ne razkrijejo.

343 Na podlagi člena 15 Uredbe št. 773/2004 Komisija na zahtevo omogoči vpogled v spis strankam, na katere je naslovila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, dostop pa se dovoli po vročitvi obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.

344 Iz teh določb je razvidno, da mora Komisija zadevnemu podjetju omogočiti, da prouči vse dokumente iz preiskovalnega spisa, ki bi bili lahko pomembni za njeno obrambo. Sem spadajo obremenilni in razbremenilni dokumenti, razen poslovnih skrivnosti drugih podjetij, internih dokumentov Komisije in drugih zaupnih informacij (sodba z dne 1. julija 2010, Knauf Gips/Komisija, C-407/08 P, ZOdl., EU:C:2010:389, točka 22).

345 V zvezi s tem, da neki razbremenilni dokument ni bil sporočen, je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da mora zadevno podjetje dokazati le, da je lahko njegovo nerazkritje v njegovo škodo vplivalo na potek postopka in na vsebino odločbe Komisije. Tako je dovolj, da podjetje dokaže, da bi lahko navedeni razbremenilni dokument uporabilo pri svoji obrambi, in sicer da bi, če bi se nanj lahko oprlo v upravnem postopku, lahko navedlo dokaze, ki ne bi bili skladni s sklepi, do katerih je v tej fazi prišla Komisija, in bi lahko tako kakor koli vplivali na njeno presojo v morebitni odločbi, vsaj glede teže in trajanja njemu očitanega ravnanja, in s tem na višino globe (zgoraj v točki 344 navedena sodba Knauf Gips/Komisija, EU:C:2010:389, točka 23).

346 Iz tega je razvidno, da naloga tožeče stranke ni samo, da dokaže, da ni imela dostopa do dokumentov iz spisa v zadevi zračni tovorni promet, ampak tudi da bi jih lahko uporabila v svojo obrambo. Tožeča stranka se namreč ne more učinkovito sklicevati na to, da neupoštevni dokumenti niso bili sporočeni.

347 Tožeča stranka navaja, da bi lahko na podlagi upoštevnih delov spisa v zadevi zračni tovorni promet predložila oceno vpliva omejevalnega sporazuma v zvezi z zračnim tovornim prometom na njen promet. Tako bi lahko dokazala, da je bila odločitev Komisije, da upošteva umetno zvišan promet neustrezna in nesorazmerna.

348 Vendar, kot je bilo navedeno v točkah od 272 do 281 in od 315 do 324 zgoraj, obstoj omejevalnega sporazuma v zvezi s storitvami v zračnem prometu ni mogel niti vplivati na promet, ki ga je uporabila Komisija, niti ga ni bilo mogoče upoštevati kot olajševalno okoliščino. Poleg tega, kot je bilo navedeno v točkah od 325 do 330 zgoraj, tožeča stranka očitka, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, ne more utemeljevati na ravnanju Komisije v zadevi zračni tovorni promet.

349 V zvezi s tem je treba zavrniti tudi trditev tožeče stranke, da odločitev Komisije, da ji zavrne vpogled v spis brez nadaljnje preučitve, ni skladna s „splošnim pristopom Unije“. Na podlagi te trditve namreč ni mogoče izpodbijati ugotovitve, da naj vsebina spisa v zadevi zračni tovorni promet ne bi mogla vplivati na presojo Komisije v izpodbijanem sklepu. Poleg tega v delu, v katerem se v zvezi s tem,

tožeča stranka sklicuje na sodbo z dne 22. maja 2012, EnBW Energie Baden-Württemberg/Komisija (T-344/08, ZOdl., EU:T:2012:242), zadostuje navesti, da se, na eni strani, ta sodba nanaša na vpogled v spis na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331), in ne na določbe, navedene v točkah od 341 do 343 zgoraj, in na drugi strani, da je to sodbo Sodišče razveljavilo (sodba z dne 27. februarja 2014, Komisija/EnBW, C-365/12 P, ZOdl., EU:C:2014:112).

350 Tožeča stranka ne navaja nobene trditve, na podlagi katere bi bilo mogoče te ugotovitve izpodbijati ali dokazati, da bi vsebina spisa v zadevi zračni tovorni promet lahko vplivala na kakšen drug element presoje Komisije v izpodbijanem sklepu.

351 Torej je treba zavrniti tudi ta del tožbenega razloga in zato tožbeni razlog v celoti, ne le glede predloga za razglasitev ničnosti ampak tudi glede predloga, da naj Splošno sodišče izvaja svojo neomejeno sodno pristojnost.

6. *Šesti tožbeni razlog: kršitev člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in načela enakega obravnavanja, nespoštovanje Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 in napaka pri presoji*

352 Ta tožbeni razlog se nanaša na odločitev Komisije, da družbi DP odobri imuniteto pred globo glede omejevalnega sporazuma v zvezi z NES.

353 Komisija ja v točkah od 1026 do 1103 obrazložitve izpodbijanega sklepa, na eni strani, družbi DP odobrila imuniteto pred globo glede omejevalnega sporazuma v zvezi z NES, AMS, CAF in PSS. V zvezi s tem je Komisija navedla, da v času, ko je prejela prošnjo družbe DP za imuniteto, je ob upoštevanju podatkov, ki ji jih je predložila družba DP, v dopisu z dne 24. septembra 2007 upravičeno odobrila pogojno imuniteto za domnevni omejevalni sporazum med zasebnimi ponudniki mednarodnih špedicijskih storitev, ki se nanaša na določanje ali prenos različnih pristojbin in dodatnih dajatev na njihove stranke, zlasti [*zaupno*]. Na koncu upravnega postopka je Komisija odločila, da je družba DP sodelovala zadovoljivo in da naj bi domnevni omejevalni sporazum, v zvezi s katerim je družbi DP odobrila pogojno imuniteto, „v celoti zajemal vse kršitve, na katere se nanaša izpodbijani sklep“. Na drugi strani je Komisija preučila prošnje drugih podjetij za imuniteto in znižanje zneska globe v povezavi s temi omejevalnimi sporazumi.

354 Tožeča stranka zatrjuje, da so te ugotovitve napačne. Komisija naj bi s tem, da je predloge drugih podjetij preučila na drugi podlagi kot predlog družbe DP, družbo DP v primerjavi z drugimi podjetji, ki so vložila prošnjo za imuniteto in znižanje zneska globe, obravnavala ugodneje. Čeprav je Komisija ugotovila obstoj štirih kršitev, naj bi družbi DP odobrila splošno pogojno imuniteto, ki zajema sektor zračnih špedicijskih storitev, ni pa preučila, ali so dokazi, ki jih je predložilo to podjetje, zajemali vsa zadevna ravnanja. Komisija naj bi predloge drugih podjetij za znižanje zneska globe, ki naj bi jih preučila glede na vsako kršitev ločeno, obravnavala drugače. Tožeča stranka zatrjuje, da če bi bile vse prošnje za imuniteto in znižanje globe, preučeni ob upoštevanju sektorja špedicije kot celote, bi jih lahko obravnavala ugodneje.

355 Komisija te trditve izpodbija.

356 Ob upoštevanju trditev tožeče stranke, na podlagi katerih želi dokazati, da če bi Komisija pravilno uporabila Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006, bi jo obravnavala ugodneje, je treba, prvič, preučiti, ali je Komisija s tem, da je družbi DP odobrila imuniteto glede omejevalnega sporazuma v zvezi z NES, storila napako, in nato drugič, preučiti trditev, da je Komisija uporabila drugačno podlago za predloge drugih podjetij, vključno tožeče stranke, za znižanje zneska globe.

Izpolnjevanje pogojev, določenih za odobritev imunitete

357 V zvezi s tem je treba spomniti, da točka 8(a) Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 določa, da Komisija odobri pogojno imuniteto pred globo podjetju, ki je razkrilo svoje sodelovanje v domnevnem kartelu, če je to podjetje kot prvo predložilo podatke in dokazna sredstva, ki ji bodo omogočili izvedbo usmerjenega pregleda v zvezi z domnevnim omejevalnim sporazumom.

358 Točka 9 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 določa:

„Da bi bil Komisiji omogočen usmerjen pregled v smislu točke (8)(a), mora podjetje Komisiji zagotoviti spodaj naštete podatke in dokazna sredstva, v kolikor le-to po mnenju Komisije ne bi ogrožalo pregledov:

(a) izjavo podjetja […], ki vključuje, kolikor je v času predložitve znano prosilcu:

— podroben opis domnevne ureditve kartela, vključno na primer z njegovimi cilji, dejavnostmi in delovanjem; z zadevnim proizvodom ali storitvijo, geografskim obsegom, trajanjem kartela in oceno obsega trgovanja, na katerega je vplival kartel; z navedbo zadevnih datumov, lokacij, vsebine in sodelujočih pri domnevnih kartelskih stikih ter z vsemi ustreznimi pojasnili v zvezi z dokaznimi sredstvi, s katerimi je podprta prošnja;

— ime in naslov pravne osebe, ki vlaga prošnjo za imuniteto, ter imena in naslove vseh podjetij, ki sodelujejo ali so sodelovala v domnevnem kartelu;

— imena, položaje, lokacije pisarn in po potrebi domače naslove vseh posameznikov, ki so, kolikor je prosilcu znano, vključeni ali bili vključeni v domnevni kartel, vključno s tistimi posamezniki, ki so bili vanj vključeni v imenu prosilca;

— informacije o tem, s katerimi drugimi organi za konkurenco v EU ali zunaj nje je bil že vzpostavljen ali se namerava vzpostaviti stik v zvezi z domnevnim kartelom; in

(b) druga dokazna sredstva v zvezi z domnevnim kartelom, ki so v posesti prosilca ali so mu na razpolago v času predložitve prošnje, vključno zlasti z vsemi dokaznimi sredstvi, ki se nanašajo na obdobje kršitve.“

359 Točka 18 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 določa, da po tem, ko Komisija prejme informacije in dokazna sredstva in preveri, ali so bili izpolnjeni pogoji, določeni v točkah (8)(a), podjetju pisno odobri pogojno imuniteto pred globami.

360 Točka 22 navedenega obvestila določa, da če podjetje ob koncu upravnega postopka izpolnjuje vse pogoje, določene v točki (12) – med katerimi je pogoj, da podjetje resnično, v celoti, neprenehoma in brez odlašanja sodeluje s Komisijo – mu Komisija z odločbo, s katero se konča upravni postopek, odobri dokončno imuniteto.

361 Poleg tega je treba spomniti, da je Komisija s sprejetjem Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 ustvarila legitimna pričakovanja, kar je tudi priznano v točki 38 navedenega obvestila. Glede na legitimna pričakovanja, ki jih podjetja, ki želijo sodelovati s Komisijo, lahko razberejo iz tega obvestila, je Komisija torej dolžna slediti temu obvestilu. Torej če Komisija ne bi spoštovala smernic za ravnanje, ki jih določa navedeno obvestilo, bi posegla v načelo varstva zaupanja v pravo (glej v tem smislu sodbi z dne 18. junija 2008, Hoechst/Komisija, T-410/03, ZOdl., EU:T:2008:211, točka 510, in z dne 13. julija 2011, Kone in drugi/Komisija, T-151/07, ZOdl., EU:T:2011:365, točka 127).

362 Glede izbire dejavnikov, ki se upoštevajo pri uporabi meril, navedenih v Obvestilu o prizanesljivosti iz leta 2006, in presoje teh dejavnikov, mora Splošno sodišče izvesti tak nadzor zakonitosti, ne da bi se oprlo na polje proste presoje, ki ga ima Komisija, zato da bi opustilo izvedbo temeljitega nadzora nad uporabo prava in dejstvi (sodba z dne 24. oktobra 2013, Kone in drugi/Komisija, C-510/11 P, EU:C:2013:696, točki 24 in 54).

363 Trditve tožeče stranke je treba preučiti ob upoštevanju te sodne prakse in teh načel.

364 Ob upoštevanju sistematike pravil Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 je treba preučiti, ali je Komisija na podlagi točk 8(a), 9 in 18 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 družbi DP upravičeno odobrila pogojno imuniteto za domnevni dolgotrajni omejevalni sporazum, naveden v točki 353 zgoraj, in nato preučiti, ali ji je ob koncu upravnega postopka upravičeno odobrila dokončno imuniteto glede omejevalnega sporazuma v zvezi z NES.

365 Družba DP mora biti torej na podlagi točke 8(a) Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006, prvo podjetje, ki je Komisiji predložilo podatke in dokazna sredstva, ki so Komisiji omogočili izvedbo usmerjenega pregleda v zvezi z domnevnim omejevalnim sporazumom, ki zajema omejevalni sporazum v zvezi z NES.

366 Iz izpodbijanega sklepa je razvidno, da Komisija, ko je družba DP vložila prošnjo za imuniteto, ni imela nobene informacije o obstoju morebitnih kršitev v sektorju zračnih špedicijskih storitev. Zato je Komisija morala prošnjo družbe DP za imuniteto preučiti ob upoštevanju podatkov in dokazov, ki jih je predložila zadnjenavedena. V obravnavani zadevi je Komisija menila, da so ji podatki družbe DP omogočili izvedbo usmerjenega pregleda v zvezi z dolgotrajnim omejevalnim sporazumom, navedenim v točki 353 zgoraj.

367 Tožeča stranka je v zvezi s tem zgolj navedla, da je Komisija družbi DP napačno odobrila imuniteto za vsa zadevna ravnanja, ne da bi preučila, ali so dokazi, ki jih je predložila družba DP, zajemali vsa zadevna ravnanja.

368 V zvezi s tem je treba spomniti, da Komisija ob prejetju prošnje za imuniteto v smislu te točke, za zadevni omejevalni sporazum še ni vedela. Zato, kot je navedeno v opombi št. 1 k točki 8(a) Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006, mora presojo izvesti pred prejemom prošnje za imuniteto, in sicer izključno na podlagi narave in kakovosti podatkov, ki jih predloži podjetje.

369 Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006 ne nasprotuje temu, da Komisija podjetju odobri pogojno imuniteto, čeprav ji podatki, ki jih je predložilo to podjetje, še ne omogočajo, da bi si ustvarila podrobno in natančno predstavo o naravi in obsegu domnevnega omejevalnega sporazuma.

370 Po eni strani, čeprav točka 9(a) Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 zahteva, da mora podjetje, ki je vložilo prošnjo za imuniteto, Komisiji predložiti „podroben opis“, med drugim, domnevnega omejevalnega sporazuma in njegovega geografskega obsega ter „navedbe“ o njegovi vsebini, ta obveznost velja le, če so podjetju v času predložitve prošnje znane. Po drugi strani je treba spomniti, da ima sodelovanje podjetja pri odkritju omejevalnega sporazuma, za katerega Komisija še ni vedela, pomembno vrednost, s katero je mogoče upravičiti imuniteto pred globo. Cilj točk 8(a) in 18 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 je namreč olajšati odkrivanje kršitev, za katere Komisija ne ve in ki ne bi bile odkrite, če podjetje, ki je vložilo prošnjo za imuniteto, ne bi predložilo dokazov (glej po analogiji zgoraj v točki 362 navedeno sodbo Kone in drugi/Komisija, EU:C:2013:696, točka 67).

371 Zato se v nasprotju s trditvami tožeče stranke na podlagi točk 8(a), 9 in 18 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 ne zahteva, da so elementi, ki jih je predložilo podjetje, podatki in dokazi, ki se nanašajo samo na kršitve, ki jih Komisija ugotovi ob koncu upravnega postopka. Zadostuje, da ji ti elementi omogočajo izvedbo usmerjenega pregleda v zvezi z domnevno kršitvijo, ki zajema eno ali več kršitev, ki jih je ugotovila ob koncu upravnega postopka.

372 Dalje, navesti je treba, da tožeča stranka ne navaja nobene trditve, na podlagi katere bi bilo mogoče izpodbijati ugotovitev Komisije, da so ji podatki in informacije, ki ji jih je družba DP predložila pred 24. septembrom 2007, omogočili izvedbo usmerjenega pregleda v zvezi z domnevnim omejevalnim sporazumom med zasebnimi ponudniki mednarodnih špedicijskih storitev, ki se nanaša na določitev ali prenos različnih pristojbin in dodatnih dajatev na ozemljih, navedenih v točki 353 zgoraj.

373 Komisija torej s tem, da je na podlagi točk 8(a), 9 in 18 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 družbi DP odobrila pogojno imuniteto glede takega domnevnega omejevalnega sporazuma, ni storila napake.

374 Glede odločitve Komisije, da družbi DP ob koncu upravnega postopka odobri dokončno imuniteto, je treba navesti, da je Komisija po tem, ko je v točki 1029 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da so omejevalni sporazumi v zvezi z NES, AMS, CAF in PSS ločene posamične in nepretrgane kršitve, v točki 1031 obrazložitve izpodbijanega sklepa odločila, da je domnevni omejevalni sporazum, v zvezi s katerim je družbi DP odobrila imuniteto, „v celoti zajemal vse kršitve, na katere se nanaša izpodbijani sklep“.

375 Komisija je s tem, da je ravnala tako, sledila postopku, določenem v točki 22 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006.

376 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba ugotoviti, da v obravnavani zadevi Komisija ni kršila pogojev, določenih v točkah 8(a), 9, 18 in 22 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006.

Trditev, ki se nanaša na uporabo druge podlage

377 Tožeča stranka zatrjuje, da je Komisija s tem, da je prošnjo družbe DP za imuniteto obravnavala na drugi podlagi kot prošnje drugih podjetij, kršila načelo enakega obravnavanja in je storila napake pri presoji.

378 V zvezi s tem je treba uvodoma navesti, da, kot je razvidno iz točk od 1029 do 1031 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ko je Komisija ob koncu upravnega postopka Komisija dokončno odločila o prošnji družbe DP za imuniteto in o prošnji drugih podjetij za znižanje zneska globe, je te prošnje preučila na isti podlagi, in sicer glede na različne omejevalne sporazume v zvezi z NES, AMS, CAF in PSS, za katere je v tej fazi postopka ugotovila, da obstajajo.

379 Dalje, preučiti je treba trditev tožeče stranke, ki se nanaša na to, da Komisija s tem, da je upoštevala elemente, ki jih je imela na voljo, ko je prejela, na eni strani, prošnjo družbe DP za imuniteto, in na drugi strani, prošnje drugih podjetij, vključno s prošnjo tožeče stranke, ni pravilno uporabila Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006. Tožeča stranka meni, da se je čas vložitve prošenj za imuniteto in znižanje zneska globe že upošteval pri razvrstitvi teh prošenj. Zato naj ga ne bi bilo mogoče ponovno upoštevati za utemeljitev tega, da bi se prošnja družbe DP in prošnje drugih podjetij za znižanje obravnavale na različnih podlagah.

380 Prvič, če bi se ta očitek nanašal na dejstvo, da je Komisija upoštevala elemente, ki jih je imela na voljo v času vložitve različnih prošenj, je treba, na eni strani, navesti, da je iz pravil, določenih v Obvestilu o prizanesljivosti iz leta 2006, jasno razvidno, da mora Komisija upoštevati elemente, ki jih je imela na voljo ob vložitvi prošnje za imuniteto in znižanje. Točka 10 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 določa, da pogojna imuniteta po točki (8)(a) ne bo priznana, če je v času predložitve Komisija že imela zadostne dokaze za sprejetje odločbe za izvedbo pregleda v zvezi z domnevnim kartelom. Glede prošnje za znižanje zneska globe točka 24 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 določa, da mora podjetje, da bi mu bilo znižanje odobreno, Komisiji zagotoviti dokazna sredstva o domnevni kršitvi, ki pomenijo znatno dodano vrednost „v primerjavi z dokaznimi sredstvi, s katerimi [zadnjenavedena] že razpolaga“.

381 Na drugi strani je treba navesti, da cilj programa Komisije o prizanesljivosti ni, da se podjetjem, ki so udeležena v tajnih omejevalnih sporazumih, ponudi možnost, da se izognejo finančnim posledicam njihove odgovornosti, temveč da se olajša odkrivanje takih praks in da se nato Komisiji v upravnem postopku pomaga pri njenih prizadevanjih za čim boljšo rekonstrukcijo upoštevnih dejstev. Zato ugodnosti, ki jih lahko pridobi podjetje, ki je udeleženo pri takih praksah, ne smejo presegati ravni, ki je potrebna za zagotovitev polnega učinka programa prizanesljivosti, ki ga vodi Komisija.

382 Zato v nasprotju s trditvami Komisije v obravnavani zadevi Komisija s tem, da je upoštevala okoliščino, da v času, ko je družba DP vložila prošnjo za imuniteto, še ni vedela za protikonkurenčno ravnanje v zvezi s špedicijskimi storitvami, ko pa je prejela prošnje drugih podjetij, vključno prošnjo skupine DB, pa je take informacije že imela, ni storila napake. V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija, ko so druga podjetja vložila svoje prošnje, že imela na voljo ne le podatke in dokaze, ki ji jih je predložila družba DP, ampak tudi druge dokaze, ki jih je pridobila v nenapovedanih inšpekcijskih pregledih.

383 Drugič, če bi se trditev tožeče stranke nanašala na dejstvo, da je, na eni strani, glede prošnje družbe DP za imuniteto, prvič, Komisija odobrila pogojno imuniteto na podlagi informacij, ki jih je imela na voljo v tej fazi postopka, in drugič, ob koncu upravnega postopka odobrila dokončno imuniteto glede ugotovljenih omejevalnih sporazumov, ker so ti zajemali omejevalni sporazum, v zvezi s katerim ji je odobrila pogojno imuniteto, medtem ko je, na drugi strani, glede prošenj drugih podjetij za znižanje zgolj preučila dodano vrednost podatkov in dokazov, ki so bili predloženi v zvezi z ugotovljenimi omejevalnimi sporazumi na koncu upravnega postopka, je treba to trditev prav tako zavrniti.

384 V zvezi s tem je treba navesti, da Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006 določa ločeno ureditev, na eni strani, za prošnje za imuniteto in na drugi strani, za prošnje za znižanje zneska glob. To obvestilo zgolj v zvezi s prošnjami za imuniteto določa, da Komisija izda odločbo o pogojni imuniteti na podlagi informacij, ki jih ima na voljo ob prejetju take prošnje, torej na podlagi predhodne ocene. Nasprotno, glede prošenj za znižanje zneska glob, taka predhodna pogojna odločba ni predvidena in Komisija lahko torej ob koncu upravnega postopka preuči le dodano vrednost podatkov in dokazov, ki so bili predloženi v zvezi z omejevalnimi sporazumi, katerih obstoj je odkrila na koncu postopka.

385 V delu, v katerem se trditev tožeče stranke nanaša na izpodbijanje tega razlikovanja na podlagi Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006, zadostuje navesti, da je prednostno obravnavanje prvega podjetja, ki učinkovito sodeluje s Komisijo v smislu točke 8 navedenega obvestila, upravičeno na podlagi ciljev, na eni strani, da se podjetja spodbuja, da začnejo čim prej sodelovati z zadnjenavedeno, da bi lahko izkoristila to prednostno obravnavanje, in na drugi strani, da se podjetjem, ki niso prva učinkovito sodelovala s Komisijo, ne daje pravice do ugodnosti, ki presega raven, ki je potrebna za zagotovitev polnega učinka programa prizanesljivosti in upravnega postopka (glej točko 381 zgoraj).

386 V zvezi s tem je treba spomniti tudi, da je razlikovanje med ureditvijo, določeno za prošnje za imuniteto in za prošnje za znižanje omiljeno s pravilom, določenim v točki 26, tretji pododstavek, Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006. To pravilo določa da, če podjetje, ki je vložilo prošnjo za znižanje zneska globe, razkrije samostojna dokazna sredstva v smislu točke 25 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006, ki jih Komisija uporabi za ugotovitev dodatnih dejstev, ki povečujejo resnost ali trajanje kršitve, Komisija ne bo upoštevala teh dodatnih dejstev pri določanju globe, ki bo naložena podjetju, ki je predložilo ta dokazna sredstva, in mu zato odobri „pogojno imuniteto“.

387 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba trditev, da je Komisija prošnjo družbe DP za imuniteto in prošnje drugih podjetij za znižanje zneska glob presodila na različnih podlagah, prav tako zavrniti.

388 Zato je treba skleniti, da na podlagi nobene trditve tožeče stranke ni mogoče dokazati, da je Komisija pri presoji prošnje družbe DP za imuniteto in prošenj drugih podjetij za znižanje zneska globe storila napako.

389 Torej je treba šesti tožbeni razlog zavrniti v celoti ne le glede predloga za razglasitev ničnosti, ampak tudi glede predloga, da naj Splošno sodišče izvaja svojo neomejeno sodno pristojnost.

7. *Sedmi tožbeni razlog: odločitev Komisije, da ne bo sklenila poravnave*

390 Tožeča stranka navaja, da je skupina DB z dopisom z dne 21. oktobra 2009 Komisijo obvestila, da je bila obravnavana zadeva primerna za poravnavo in izrazila svoj interes za začetek pogajanj za sklenitev poravnane. Komisija naj bi s tem, da ji je z dopisom z dne 4. novembra 2009 odgovorila, da meni, da ob upoštevanju posebnih okoliščin zadeve in dokaj pozne faze postopka v obravnavani zadevi ni primerno začeti pogovorov o poravnavi, kršila člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 in storila napako pri presoji ter kršila načelo enakega obravnavanja.

Prvi del: kršitev člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in napake pri presoji

391 Prvič, tožeča stranka navaja, da bi Komisija morala po prejetju dopisa z dne 1. oktobra 2009, da bi učinkovito izvajala svojo diskrecijsko pravico, preveriti, ali zadevne stranke želijo sodelovati pri pogovorih o poravnavi, in začeti pogovore o poravnavi zadeve. Cilj postopka poravnave naj bi bil optimizacija uporabe sredstev Komisije z izboljšanjem učinkovitosti izvajanja, ne da bi se nujno povečale njene upravne obremenitve. Komisija naj torej ne bi mogla ustrezno oceniti možnosti učinkovitejšega izvajanja zaradi postopka poravnave, ne da bi prej preverila, ali so stranke, na katere se nanaša omejevalni sporazum, morda pripravljene priznati svojo odgovornost na podlagi člena 101 PDEU za vsa ali del ravnanj, ki jih je preučila.

392 Komisija te trditve izpodbija.

393 V zvezi s tem je treba uvodoma navesti, da v skladu s pristopom, ki ga zagovarja tožeča stranka, Komisija ne more v celoti presoditi, ali je postopek poravnave primeren, preden ne vzpostavi stika z zadevnimi strankami in preden ne preveri, ali želijo sodelovati pri pogovorih o poravnavi. Po mnenju tožeče stranke naj bi zato Komisija s tem, da je, preden je vzpostavila stik z naslovnicami izpodbijanega sklepa, odločila, da ne bo sklenila poravnave, storila napako pri presoji.

394 Tak pristop ni skladen z veljavnimi določbami.

395 Člen 10a(1) Uredbe št. 773/2004, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 622/2008 z dne 30. junija 2008 (UL L 171, str. 3), namreč določa, da lahko Komisija določi rok, v katerem lahko stranke predložijo pisno izjavo o pripravljenosti za sodelovanje v pogovorih o poravnavi za to, da morda predložijo vloge za poravnavo. Iz besedila te določbe je torej jasno razvidno, da ni zavezana stopiti v stik s strankami, ampak da ima diskrecijsko pravico v zvezi s tem. Tako razumevanje člena 10a(1) Uredbe št. 773/2004, kakor je bila spremenjena, potrjuje uvodna izjava 4 Uredbe št. 622/2008, v skladu s katero Komisija obdrži široko polje diskrecije za odločitev, v katerih primerih bi bilo ustrezno preveriti interes stranke za sodelovanje v pogovorih o poravnavi ter se odločiti za sodelovanje v teh pogovorih ali prekiniti to sodelovanje ali skleniti končno poravnavo.

396 V zvezi s tem je treba tudi navesti, da je praksa Komisije skladna s tem pristopom. Točka 6 Obvestila o vodenju postopkov poravnave namreč določa, da lahko Komisija, če meni, da je določena zadeva načeloma primerna za poravnavo, preveri pripravljenost za poravnavo vseh strank istega postopka, čeprav stranke v postopku sicer nimajo pravice do te vrste postopka. Iz navedene točke je jasno razvidno, da le, če bi menila, da je zadeva primerna za poravnavo, bi preverila pripravljenost zadevnih podjetij. Zato navedena točka določa tudi možnost, da lahko Komisija ugotovi, da zadeva ni primerna za poravnavo, ne da bi prej vzpostavila stik z zadevnimi strankami in preverila, ali želijo sodelovati pri pogovorih o poravnavi.

397 Iz tega je razvidno, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke zgolj na podlagi dejstva, da Komisija ni preverila, ali želi ona ali druga zadevna podjetja sodelovati pri pogovorih o poravnavi, ni mogoče dokazati, da so v izpodbijanem sklepu storjene napake. Zato je treba to trditev zavrniti.

398 Drugič, tožeča stranka navaja, da je bila v okoliščinah obravnavane zadeve Komisija pri odločitvi, da se ne bo odločila za poravnavo, storila napako pri presoji. V obravnavani zadevi naj bi bila poravnava učinkovitejša.

399 Komisija te trditve izpodbija.

400 Navesti je treba, da je v nasprotju s trditvami tožeče stranke Komisija izvajala svojo diskrecijsko pravico. V zvezi s tem zadostuje navesti, da je z dopisom z dne 4. novembra 2009 odgovorila, da meni, da v obravnavani zadevi ni primerno začeti pogovorov o poravnavi.

401 Poleg tega je treba glede očitkov, ki se nanašajo na napako Komisije pri presoji, najprej spomniti, da je v skladu z navedbami zadnjenavedene njena odločitev, da v obravnavani zadevi ne bo sklenila poravnave, med drugim, temeljila na ugotovitvi, da možnost, da se s strankami doseže skupni dogovor glede obsega morebitnih očitkov, ni dovolj velika, zlasti glede na veliko število strank.

402 V zvezi s tem je treba spomniti, da je namen poravnave zmanjšanje uporabe sredstev Komisije z naložitvijo učinkovitih in pravočasnih sankcij. V uvodni izjavi 4 Uredbe št. 622/2008 je navedeno, da mora Komisija upoštevati možnost, da se v razumnem roku z vpletenimi strankami sklene skupni dogovor glede obsega morebitnih očitkov. Kot je razvidno iz te uvodne izjave, Komisija lahko upošteva dejavnike, kot so na primer število vpletenih strank, predvidljiva nasprotujoča si stališča glede pripisovanja odgovornosti in obseg izpodbijanja dejanskih ugotovitev. Iz te uvodne izjave je prav tako razvidno, da lahko upošteva tudi druge pomisleke, ki niso v zvezi z dosego učinkovitosti postopkov, na primer možnost, da bi se s tem ustvaril precedenčni primer.

403 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba preučiti, ali je mogoče na podlagi trditev tožeče stranke dokazati napake Komisije pri presoji.

404 V zvezi s tem se, prvič, tožeča stranka sklicuje na veliko število zadevnih strank in dejstvo, da bi lahko bil postopek poravnave učinkovitejši.

405 Glede te trditve je treba spomniti, da je učinkovitost na podlagi poravnave večja, če vse zadevne stranke privolijo v poravnavo. V takem primeru namreč Komisija ni zavezana dovoliti vpogleda v spis in opraviti zaslišanja. Komisija lahko tudi zgolj sestavi povzetek obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah v enem jeziku. Na drugi strani, če ena ali več zadevnih strank ni pripravljenih na pogovore o poravnavi, je učinkovitost manjša. Zato ni napačno šteti, da bi lahko število zadevnih strank negativno vplivalo na rok, v katerem lahko Komisija zahteva, da se z zadevnimi strankami doseže skupni dogovor glede obsega morebitnih očitkov.

406 Ob upoštevanju okoliščine, da je v obravnavani zadevi v postopku sodelovalo 47 strank, Komisija s tem, da je štela, da ta vidik zadeve ni v prid poravnavi, ni storila napake.

407 V zvezi s tem je treba navesti, prvič, da veliko zadevnih podjetij ni sodelovalo s Komisijo na podlagi Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 in drugič, da je verjetno, da bodo nekatere elemente iz njenega sklepa, kot je dopustnost informacij in dokazov, ki jih je predložila družba DP, pripisovanje odgovornosti gospodarskim naslednikom in določitev vrednosti prodaj, opravljenih v zvezi z omejevalnim sporazumom, nekateri naslovniki izpodbijanega sklepa izpodbijali. Zato v nasprotju s trditvami tožeče stranke ni bilo mogoče izključiti, da je verjetno, da bodo naslovniki nekatere elemente izpodbijanega sklepa izpodbijali.

408 V nasprotju s trditvami tožeče stranke veliko število strank torej ni preprečevalo, da bi Komisija odločila, da ne bo sklenila poravnave.

409 Drugič, tožeča stranka zatrjuje, da bi lahko bilo število zadevnih strank manjše, če bi Komisija odločila, da uvede različne postopke za vsakega od omejevalnih sporazumov v zvezi z AMS, CAF, NES in PSS, namesto, da jih je združila v en postopek. Po mnenju tožeče stranke naj se Komisija ne bi mogla sklicevati na okoliščino, za katero je odgovorna.

410 Tudi to trditev je treba zavrniti.

411 V zvezi s tem je treba navesti, da je namen tako možnosti poravnave kot vzporednega obravnavanja več kršitev v okviru istega postopka doseganje večje učinkovitosti. Ker torej nobena določba ne določa prednosti ene od teh možnosti, izbira Komisije, da bo več kršitev obravnavala v enem postopku, zaradi možnosti poravnave ni omejena. Zato Komisiji ni mogoče očitati, da je odločila, da bo omejevalne sporazume v zvezi z AMS, CAF, NES in PSS obravnavala skupaj in presodila možnosti poravnave ob upoštevanju postopkovnega položaja zaradi te izbire.

412 Vsekakor je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni dokazala, da bi odločitev, da bo zgoraj navedene kršitve obravnavala ločeno, vodila do drugačnega rezultata glede poravnave. V zvezi s tem je treba navesti, da čeprav bi navedene kršitve obravnavala ločeno, bi za vsako kršitev obstajalo nezanemarljivo število podjetij, ki niso sodelovala na podlagi Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006, in da je Komisija ob upoštevanju te okoliščine upravičeno štela, da nobena kršitev ne bi mogla biti primerno obravnavana v okviru poravnave, ne da bi bila storjena napaka pri presoji.

413 Tretjič, tožeča stranka navaja, da je Komisija s tem, da se je sklicevala na pozno fazo postopka, storila napako. Tožeča stranka zatrjuje, da ni nobenega upoštevnega razloga za to, da se poravnava ne bi začela. Nasprotno, Komisija naj ne bi mogla sprejeti odločitve v zvezi z možnostjo poravnave, preden bi dosegla sorazmerno pozno fazo postopka, ki bi ji omogočila, da pravilno presodi ravnanja zadevnih podjetij in da bi imela na voljo dovolj elementov za dokaz obstoja kršitve.

414 Komisija te trditve izpodbija.

415 Ta očitek je treba zato zavrniti.

416 Ta očitek je treba zavrniti kot brezpredmeten. V obravnavani zadevi je bila namreč ugotovitev Komisije, da v zadevi ne bi bila mogoča poravnava, že utemeljena na podlagi ugotovitev, ki se nanašajo na veliko število strank (glej točke od 404 do 408 zgoraj).

417 Poleg tega in vsekakor je treba v obravnavani zadevi navesti, da Komisija s tem, da je upoštevala fazo, v kateri je bil postopek, ko je prejela dopis skupine DB, v katerem je zadnjenavedena izrazila svoj interes za poravnavo, ni storila napake. Kot je bilo navedeno zgoraj, je okoliščina, da podjetja sporočijo svoj interes za sodelovanje v poravnavi, eden od dejavnikov, ki ga lahko Komisija upošteva pri odločanju, ali je zadeva primerna za poravnavo, ker lahko ta dejavnik vpliva na možnost, da se v razumnem roku z zadevnimi strankami doseže skupni dogovor glede obsega morebitnih očitkov. Vendar se lahko pomen takega sporočila razlikuje glede na fazo postopka. V primeru, v katerem se Komisija, ne da bi storila kakršnokoli napako, ni odločila za poravnavo in je že uvedla postopke, ki niso vključevali poravnave, bi lahko bila učinkovitost, do katere bi lahko prišlo zaradi poravnave, manjša.

418 Komisija je v obravnavani zadevi predvidela postopek, ki ni vključeval poravnave, in je ob prejetju dopisa skupine DB z dne 21. oktobra 2009 že pripravila osnutek obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah in o njem razpravljala. Zato Komisija s tem, da je ugotovila, da je bila ob upoštevanju dela, ki ga je že opravila, sporočitev interesa skupine DB manj pomembna, ni storila napake pri presoji.

419 Četrtič, tožeča stranka navaja, da so organi, pristojni za konkurenco v več tretjih državah, kot so Nova Zelandija, Združene države in Južna Afrika, šteli, da je ustrezno skleniti poravnavo glede enakih ali podobnih kršitev.

420 Tudi to trditev je treba zavrniti.

421 V zvezi s tem zadostuje navesti, da je treba odločitev Komisije presojati na podlagi veljavne ureditve Unije in da dejstvo, da bi se tretje države lahko odločile za poravnavo, torej ne more dokazati napake Komisije pri presoji. Vsekakor v delu, v katerem se tožeča stranka sklicuje na primere, ki se nanašajo na Združene države, kjer se uporablja sistem sporazuma o priznanju krivde (*plea bargaining*), je treba navesti, da se postopek poravnave, določen v točki 10a(1) Uredbe št. 773/2004, kakor je bila spremenjena, bistveno razlikuje od takega sistema.

422 Zato ni mogoče na podlagi nobene trditve tožeče stranke dokazati, da je presoja Komisije, v skladu s katero te zadeve ni bilo mogoče ustrezno obravnavati v okviru poravnave, napačna.

423 Tretjič, odgovoriti je treba na očitek tožeče stranke, da je Komisija svojo odločitev, da ne bo sklenila poravnave, v postopku pred Splošnim sodiščem obrazložila drugače in da elementi njene obrazložitve niso dopustni oziroma so vsaj neupoštevni.

424 V zvezi s tem je treba najprej napotiti na sodno prakso, navedeno v točkah od 229 do 231 zgoraj. Spomniti je treba tudi, da mora biti obrazložitev zainteresirani osebi načeloma namreč sporočena hkrati z odločbo, ki posega v njen položaj, in da neobrazložitve ni mogoče popraviti s tem, da se zainteresirana oseba z razlogi za pravni akt seznani med postopkom pred sodišči Unije (sodba z dne 19. julija 2012, Alliance One International in Standard Commercial Tobacco/Komisija, C-628/10 P in C-14/11 P, ZOdl., EU:C:2012:479, točka 74).

425 Poleg tega je treba navesti, da se ta tožba nanaša na izpodbijani sklep in da je treba torej preučiti obrazložitev tega sklepa. Vendar je mogoče kot kontekst tega sklepa upoštevati tudi dopis Komisije z dne 4. novembra 2009.

426 Glede zadostnosti obrazložitve izpodbijanega sklepa je treba ugotoviti, prvič, da je Komisija, na eni strani, v svojem dopisu z dne 4. novembra 2009 navedla pozno fazo postopka in posebne okoliščine zadeve. Na drugi strani je iz konteksta in vsebine izpodbijanega sklepa dovolj jasno razvidno, da je bilo število zadevnih strank veliko, da velik del podjetij ni sodeloval s Komisijo in da je verjetno, da bodo nekateri elementi pristopa zadnjenavedene izpodbijani (glej zlasti seznam naslovnikov izpodbijanega sklepa, njegovo točko 2.2. glede podjetij, ki so predmet postopka pred Komisijo, njegovo točko 8.5 glede uporabe Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 in točke od 857 do 890 obrazložitve tega sklepa glede določitve vrednosti prodaje).

427 Drugič, iz pravnih okoliščin izpodbijanega sklepa, in sicer uvodne izjave 4 Uredbe št. 622/2008 in Obvestila Komisije o vodenju postopkov poravnave, je razvidno, da je Komisija štela, da so te okoliščine pri njeni odločitvi, ali bo v zadevi sklenila poravnavo, upoštevne.

428 Iz tega je razvidno, da je bila obrazložitev izpodbijanega sklepa dovolj jasna tako, da je tožeča stranka lahko razumela razloge za njegovo sprejetje in da je Splošno sodišče lahko opravilo nadzor.

429 Zato je treba prvi del sedmega tožbenega razloga zavrniti.

Drugi del: kršitev načela enakega obravnavanja

430 Tožeča stranka navaja, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja. Zadeva v zvezi s špedicijskimi storitvami naj se ne bi bistveno razlikovala od drugih zadev, v katerih naj bi se Komisija odločila za sklenitev poravnave.

431 Uvodoma je treba spomniti, da načelo enakega obravnavanja nasprotuje temu, da se primerljivi položaji obravnavajo različno in da se različni položaji obravnavajo enako, razen če je taka obravnava objektivno utemeljena, vendar glede primerljivosti položajev prejšnja praksa odločanja Komisije ne more biti pravni okvir za globe na področju konkurence in da so odločbe, ki se nanašajo na druge zadeve, le okvirne glede ugotavljanja obstoja diskriminacije, če okoliščine različnih zadev niso enake (točki 326 in 327 zgoraj).

432 Poleg tega in vsekakor je treba navesti, da na podlagi okoliščin, na katere se sklicuje tožeča stranka, ni mogoče dokazati kršitve načela enakega obravnavanja.

433 V zvezi s tem je treba spomniti, da je treba primerljivost dveh položajev presojati, med drugim, ob upoštevanju predmeta in namena zadevnega pravnega okvira (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique in Lorraine ter drugi, C-127/07, ZOdl., EU:C:2008:728, točka 26). Ker postopek poravnave Komisiji omogoča, da lahko hitreje in učinkoviteje obravnava zadeve v zvezi z omejevalnimi sporazumi, mora upoštevati tudi možnost, da se v razumnem roku z zadevnimi strankami sklene skupni dogovor glede obsega morebitnih očitkov (glej uvodno izjavo 4 Uredbe št. 622/2008).

434 Prvič, v delu, v katerem tožeča stranka navaja, da so bile v drugih primerih kršitve kompleksnejše, zadostuje ugotoviti, da na podlagi teh dejavnikov samih po sebi ni mogoče dokazati, da bi morala Komisija v obravnavani zadevi šteti, da bi bilo v razumnem roku z zadevnimi strankami lažje skleniti skupni dogovor glede obsega morebitnih očitkov.

435 Drugič, v delu, v katerem tožeča stranka navaja, da je bil v bistvu vsak od omejevalnih sporazumov v zvezi z NES, AMS, CAF in PSS primeren za sklenitev poravnave, zadostuje navesti, da se ta trditev ne nanaša na prejšnjo prakso Komisije, ampak je v bistvu zgolj ponovljen očitek, da bi lahko bilo število zadevnih strank manjše, če bi Komisija odločila, da uvede različne postopke za vsakega od omejevalnih sporazumov v zvezi z AMS, CAF, NES in PSS, ki je bil zavrnjen že v točkah od 409 do 412 zgoraj.

436 Tretjič, v delu, v katerem tožeča stranka navaja, da je v Sklepu Komisije C(2010) 4160 final z dne 20. junija 2010 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 [PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/38.866 –– Fosfati za krmo) zadnjenavedena sprejela sklep o poravnavi, ki ni zajemal vseh strank, vpletenih v kršitev, zadostuje navesti, da je Komisija po tem, ko je odločila, da z zadevnimi strankami začne pogovore o poravnavi, odločila, da ne bo sprejela sklepa o poravnavi glede podjetij, ki so se odločila prenehati s pogovori. Tožeča stranka torej ne pojasni, zakaj naj bi bila ta zadeva primerljiva z obravnavano zadevo, v kateri je število strank zelo veliko in v kateri s Komisijo ni sodeloval velik del zadevnih podjetij.

437 Del tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, je treba torej zavrniti in zato tudi sedmi tožbeni razlog v celoti.

438 Ker je treba vse tožbene razloge zavrniti in ker na podlagi njihove preučitve ni bil odkrit noben element, na podlagi katerega bi bilo mogoče utemeljiti znižanje zneska globe, naložene tožeči stranki v okviru izvajanja neomejene sodne pristojnosti Splošnega sodišča, je treba tožbo zavrniti v celoti, ne le glede predloga za razglasitev ničnosti, ampak tudi glede predloga, da naj Splošno sodišče izvaja svojo neomejeno sodno pristojnost.

Stroški

439 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov zadnjenavedene.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Schenker Ltd se naloži plačilo stroškov.

G. Berardis O. Czúcz A. Popescu

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 29. februarja 2016.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje in izpodbijani sklep 1

Postopek pred Splošnim sodiščem in predlogi strank 3

Pravo 4

1. Prvi tožbeni razlog: kršitev členov 4, 7 in 27(2) Uredbe št. 1/2003, pravice do obrambe ter pravice do poštenega sojenja na eni strani in kršitev načela dobrega upravljanja na drugi 5

Prvi del: kršitev členov 4, 7 in 27(2) Uredbe št. 1/2003 ter pravice do obrambe in pravice do poštenega sojenja 6

Očitek, ki se nanaša na kršitev poslovne skrivnosti 7

Očitek, ki se nanaša na kršitev prepovedi dvojnega zastopanja in načela lojalnosti 7

Očitek, ki se nanaša na kršitev fiduciarnih obveznosti družbe DP 8

Drugi del: kršitev načela dobrega upravljanja 9

2. Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 1 Uredbe št. 141 9

Razlaga člena 1 Uredbe št. 141 10

Storitve, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES 11

3. Tretji tožbeni razlog: neobstoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami 14

Prvi del: storitve, na katere se nanaša omejevalni sporazum v zvezi z NES 14

Drugi del: vpliv na trgovino med državami članicami 16

Vpliv na trgovino glede špedicijskih storitev 17

– Učinki na stranke špediterjev in ravnanje špediterjev v drugih državah članicah 18

– Znatnost vpliva na trgovino 20

Vpliv na tok blaga 21

Kršitev načela dobrega upravljanja in kršitev točke 77 Smernic iz leta 2004 22

4. Četrti tožbeni razlog: odločitev Komisije, da šteje tožečo stranko za edino odgovorno 22

Prvi del: kršitev člena 101(1) PDEU in načela osebne odgovornosti 22

Drugi del: kršitev člena 41 Listine o temeljnih pravicah in načela dobrega upravljanja, in tretji del: kršitev obveznosti obrazložitve 25

Kršitev člena 41 Listine o temeljnih pravicah in načela dobrega upravljanja

Kršitev obveznosti obrazložitve 27

5. Peti tožbeni razlog: napake pri izračunu zneska globe ter kršitev člena 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003 in pravice do obrambe 28

Prvi del: napake pri izračunu zneska globe 28

Očitek, ki se nanaša na vrednost prodaje 28

– Prodaja, opravljena v povezavi z omejevalnim sporazumom v zvezi z NES 30

– Uporaba dodatne dajatve NES 31

– Obstoj omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na storitve v zračnem prometu 32

– Upoštevanje povzročene gospodarske škode 33

– Vpliv na dejavnike konkurence 34

– Napake pri presoji 35

Očitek, ki se nanaša na stopnjo teže 35

Očitek, ki se nanaša na obstoj olajševalne okoliščine 36

Očitek, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja 37

Sklep 38

Drugi del petega tožbenega razloga: kršitev člena 27 Uredbe št. 1/2003 in pravice do obrambe 38

6. Šesti tožbeni razlog: kršitev člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in načela enakega obravnavanja, nespoštovanje Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 in napaka pri presoji 40

Izpolnjevanje pogojev, določenih za odobritev imunitete 41

Trditev, ki se nanaša na uporabo druge podlage 43

7. Sedmi tožbeni razlog: odločitev Komisije, da ne bo sklenila poravnave 45

Prvi del: kršitev člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in napake pri presoji 45

Drugi del: kršitev načela enakega obravnavanja 49

Stroški 50